

Nieuwsblad van en voor alle bewoners van het Van Stolkpark en de Scheveningse Bosjes. Uitgave van de Wijkvereniging "Van Stolkpark"

VAN STOLKPARK KOERIER NO 100!

Beste bewoners en bedrijven/organisaties in het Van Stolkpark,

Dit is een speciaal nummer, Koerier 100! De eerste Koerier kwam 35 jaar geleden uit, met een schilderij in het groen. Om het te vieren een extra dik nummer, in kleur. Daar laten we een aantal personen in en om de wijk aan het woord, over heden, verleden en toekomst van het Van Stolkpark.

Met veel dank aan de Gemeente Den Haag, de adverteerders en donateurs van de Stichting Vrienden van het Van Stolkpark, die dit nummer financieel mogelijk hebben gemaakt. En hulde aan allen die voor de Koerier schrijven en hebben geschreven, met name Anneke Landheer die aan bijna alle 100 nummers zo veel moois heeft bijgedragen. Veel dank ook aan de redacteurs, en uiteraard aan de drukker voor de vormgeving (DTP-DeskTop Publishing) en hun inzet en geduld daarbij.

Caroline de Jong-Boon
Voorzitter Wijkvereniging Van Stolkpark

Bomen planten op de Belvédère

Het was een stralende dag de week voor de krokusvakantie. Een enthousiaste groep kinderen heeft lijsterbessen en hazelaars geplant, esdoorns gezaagd en kuilen gedicht op het Belvédèrduin. Heel hartelijk dank aan de kinderen en (groot)ouders, de groenbeheerder, de AVN, de boswachters en de hoveniers!

Autovrij Van Stolkplein

Een verzoek van onze Algemene Leden Vergadering uit 2006 is nu uitgevoerd: een parkeerverbod rond het Van Stolkpleintje. Wat ziet het er mooi uit!

In dit nummer:

Buurtfeest 2013	3
Wijkagent over inbraakpreventie	4
22 september 2013 Willemsvaart	5
9 oktober ALV; Scheveningseweg	5
Nieuwe stadsdeeldirecteur	6
Burenhulp. Jongerenwerk	8, 9
Portretten: Ton en Anneke Landheer	10
Internationale organisatie in wijk	11
Rob Brinkel	12
Mariette Edelman, 13 juli excursie	13
Gilles Hondius kijkt terug	14
Schilders Van Stolkpark	20
Banken	23
Nieuwe beheersverordening in wijk	30
Kort Nieuws	4, 7, 8, 26 - 30
Informatie en agenda	32

Ontmoetingscentrum Scheveningen
Westduinweg 38D, 2583 EH Den Haag
Tel (070) 416 20 20
info@welzijnscheveningen.nl

ONTMOETINGSCENTRUM SCHEVENINGEN

**Voor wie is het
Ontmoetingscentrum?**
Ontmoetingscentrum
Scheveningen is er
voor mensen met
geheugenproblemen
of beginnende
dementie en hun
mantelzorgers.

Wat biedt het Ontmoetingscentrum?

Ontmoetingscentrum Scheveningen biedt een gevarieerd dagprogramma (inclusief lunch) aan mensen met geheugenproblemen en beginnende dementie. Onderdelen van het programma zijn geheugentraining en sport & beweging onder begeleiding van een activiteitenbegeleider. Daarnaast zijn er activiteiten gericht op het behoud van vaardigheden en zijn er creatieve en recreatieve activiteiten.

Mantelzorgers en geïnteresseerden kunnen, tijdens inloopspreekuren en op afspraak, terecht voor praktische adviezen en begeleiding. Daarnaast worden er lotgenoten contacten en informatieve bijeenkomsten georganiseerd. Doel is dat mensen met geheugenproblemen of beginnende dementie en hun mantelzorger(s) leren omgaan met de gevolgen van de ziekte, zodat men op een prettige manier zo lang mogelijk thuis kan blijven wonen.

Waar is het Ontmoetingscentrum?

Ontmoetingscentrum Scheveningen is gevestigd in wijk- en dienstencentrum **De Mallemok** aan de Westduinweg 38d, te Scheveningen.

Bus 22 stopt er voor de deur en in de omgeving kan gratis worden geparkeerd. Het Ontmoetingscentrum is open op dinsdag en vrijdag van 10.00-15.30 uur.

Meer informatie?

U kunt rechtstreeks contact opnemen met Margot Beimers of Marlèn Haring. Zij zijn de ouderenadviseurs van Ontmoetingscentrum Scheveningen.

U kunt hen bereiken door te bellen naar (070) 416 20 20 of door een mail te sturen naar: ontmoetingscentrum@welzijnscheveningen.nl.

**Nieuw voor
inwoners van
Scheveningen!**

RESPECT Zorggroep Scheveningen

Met dank aan:

BUURTFEEST 2013 – ZATERDAG 29 JUNI

Op 29 juni is het alweer zover: dan vindt het traditionele Van Stolk-buurtfeest 2013 plaats! Elk jaar weer is dit de perfecte gelegenheid om met uw burens bij te praten en nieuwe burens te leren kennen. Meldt u zich dus nu nog aan en komt allen!

PROGRAMMA

Het feest start begin van de middag met achtereenvolgens de volgende activiteiten:

- **(14:00)** voor de kids een **heuse safari** door ons eigen reservaat ☺
- uiteraard allerlei **sport- en spel** mogelijkheden
- **(16:00) djembé** – voor jong en oud!
- **(17:00)** de traditionele **touwtrek-wedstrijd**

Hierna is het toch wel tijd voor een borrel. Dus vanaf einde middag:

- **(17:30)** test uw wijnkennis tijdens de enige echte **Van Stolk Wine Quiz**, verzorgd door **Grapedistrict**
- **(18:30) diner** voor jong en oud, verzorgd door **Toko Banka**
- toetje!

BELANGRIJK OM TE WETEN:

14:00 - VAN STOLK KIDS SAFARI

Het is nog niet zo algemeen bekend, maar in het Van Stolk-park zitten wilde beesten verstopt... onze eigen **Big Five**. Help jij mee ze te zoeken? Kom dan op 29 juni om **uiterlijk 14:00** naar het Van Stolk-plein en ga mee op jacht!

Wees op tijd om in een team te kunnen worden ingedeeld...

Heeft u nog leuke safari-/camouflagespullen die we mogen gebruiken? Dan horen we dat graag!
E-mail: vanstolkfeest2013@gmail.com
of tel.: 06-15081361 (Eveline van Sandick)

17:00 - TOUWTREKKEN

Zorg dat u erbij bent om te helpen uw straat naar de overwinning toe te trekken of aan te moedigen!

17:30/18:30 - BORREL/DINER

Om de catering in goede banen te kunnen leiden is het voor de organisatie prettig om te weten hoeveel mensen we kunnen verwachten. **Meldt u zich daarom nu nog aan (ideaaliter vóór 17 juni) via vanstolkfeest2013@gmail.com – dank alvast!**

TOETJE

Een diner is natuurlijk niets zonder lekker toetje. Neem dus uw lekkerste exotische toetje mee en laat uw buurtgenoten meegenieten!

BETALING

Voor de borrel en het diner wordt als altijd een vergoeding gevraagd (zie kader). De financiering van alle overige activiteiten voor de kinderen wordt mede mogelijk gemaakt dankzij een aantal welwillende **buurtsponsors**. **Aan hen zeer veel dank!**

BETALING BORREL EN DINER:

bij vooruitbetaling*

alleen wijnproeverij:
€ 12,50 per volwassene
diner (met of zonder wijnproeverij):
€ 25 per volwassene
kinderen gratis

bij betaling contant op 29 juni

alleen wijnproeverij:
€ 15 per volwassene
diner (met of zonder wijnproeverij):
€ 30 per volwassene
kinderen gratis

* Graag overmaken op rekeningnummer 421824719 t.n.v. E. van Sandick o.v.v. uw naam en "Van Stolk 2013"

Wij doen ons best er ook dit jaar weer een gezellig feest van te maken en hopen u allen op 29 juni te zien!

Tot dan!
Danielle Hyman (06-21390572)
Maaïke van der Werf (06-21253700)
Eefje Dekkers (06-11002127)
Eveline van Sandick (06-15081361)
vanstolkfeest2013@gmail.com

Meer nieuwe doe-dingen voor Madurodam

Van Madurodam kregen we voor dit bijzondere 100ste nummer een aardig woord van dank voor alle support en medewerking in 2012, een jaar met vele veranderingen. "We hechten aan een goede relatie met onze burens. We hebben geprobeerd de overlast voor u zoveel mogelijk te beperken en hebben u op de hoogte gehouden van de vorderingen." "Graag verwelkomen we u als wijkbewoner in Madurodam. Wist u trouwens dat Madurodam ook een jaarkaart heeft?"

De nieuwe formule: meer interactie en informatie is een groot succes. In 2012 had Madurodam de hoogste bezoekersaantallen sinds 2001, 739.694 bezoekers, 36% meer dan in 2011. Het park is eigentijdser geworden, maar heeft tegelijkertijd het bijzondere eigen karakter weten te behouden. Het lijkt ons dat dit het juiste pad is voor de toekomst!

Voor het nieuwe seizoen 2013 introduceerde Madurodam twee nieuwe doe-dingen: de Panorama Vlucht waar je in 60 seconden over

Madurodam vliegt en de DJ Tafel waar je een eigen DJ mix kan maken. Deze zijn zeer positief ontvangen door bezoekers en pers.

Madurodam: DJ tafel

Diefstal uit woning! Toch niet bij u?

Vanaf begin 2013 tot medio 15 mei 2013 werd er in het Van Stolkpark slechts één inbraak in een woning bij de politie gemeld. Deze inbraak is door de politie nader onderzocht en opgelost.

In de derde week van mei 2013 was er een melding van inbraak in diverse kelderboxen in een wooncomplex aan de Parkweg. Het onderzoek loopt nog. Dit valt formeel niet onder een inbraak uit woning, maar blijft erg vervelend voor de benadeelden. Voorts geeft het nogmaals aan, dat u als bewoner maatregelen dient te treffen, teneinde dit soort van leed tot een minimum te beperken.

Het is goed nog eens kritisch uw eigen

woonsituatie te bekijken en te bepalen of er bepaalde preventieve maatregelen kunnen worden genomen, dan wel kunnen worden geoptimaliseerd.

Voor de komende zomerperiode vraag ik uw speciale aandacht met betrekking tot het voorkomen van insluiping in uw woning. Tijdens de warmere dagen laat u als bewoner mogelijk de deuren en/of ramen van uw woning openstaan. Gebleken is dat daarvan door ongenodigde gasten regelmatig gebruik wordt gemaakt. Terwijl u zich elders in uw woning bevindt, sluipst de ongenodigde gast uw woning binnen en neemt ongevraagd zaken van zijn gading mee.

DIT KUNT U ZELF DOEN OM WONING-INBRAAK TE VOORKOMEN:

- Vraag een PKVW-bedrijf om gratis advies op maat voor de beveiliging van uw woning (zie Politiekeurmerk Veilig Wonen of preventiecertificaat.nl).
- Zorg ervoor dat uw hang- en sluitwerk voldoet aan de eisen van het Politiekeurmerk Veilig Wonen (zoek een PKVW-bedrijf bij u in de buurt).
- Doe de voordeur altijd op het (nacht)slot als u weggaat en sluit de ramen. Vergeet de achterdeur niet!
- Beveilig ramen en deuren. Denk bijvoorbeeld aan zij- of achterdeuren, garagedeuren, schuifpuien en schuiframen, klep-, draai- en valramen, lichtkoepels en dakramen.

- Als u voor langere tijd weg bent, zorg er dan voor dat uw huis er bewoond uit ziet.
- Zorg voor licht en zicht. Plaats een buitenlamp met schemerschakelaar bij deuren die zichtbaar zijn vanaf de openbare weg of vanuit omliggende bebouwing. Snoei heggen of struiken die het zicht op uw woning vanaf de openbare weg belemmeren.
- Leg geen ladders of ander klimmateriaal in de omgeving van het huis.
- Vermeld nooit op uw antwoordapparaat wanneer u van huis weg bent.
- Hang geen adresplaatje aan sleutelbos.
- Maak afspraken met uw burens over bijvoorbeeld het weghalen van de post.
- Hang geen briefje aan deur 'Ben zo terug'.

En niet onbelangrijk. Gebruik de aangebrachte preventieve voorzieningen! Enkele weken geleden zag ik tijdens mijn fiets-surveillance dat de toegangsdeur van een vrijstaande woning openstond. Bij controle bleek dat er niemand in de woning aanwezig was. De woning was voorzien van goed hang- en sluitwerk en een alarminstallatie. Echter de betreffende toegangsdeur was niet afgesloten en de alarminstallatie bleek niet ingeschakeld. Maak met alle gebruikers van de woning afspraken met betrekking tot het gebruik van de preventieve voorzieningen.

Dus een juist, eenduidig en zorgvuldig gebruik van de aangebrachte preventieve voorzieningen is minstens zo belangrijk.

DOE ALTIJD AANGIFTE!

Is er bij u ingebroken? Doe dan altijd aangifte. De politie krijgt zo een goed beeld van deze vorm van criminaliteit en kan actie ondernemen. We kunnen bijvoorbeeld afspraken maken met de gemeente en met woningbouwverenigingen.

WEES ALERT

Ziet u vreemde of verdachte situaties, geef die dan zo snel mogelijk door via alarmnummer 112. Als u personen ziet die niet in uw buurt

thuishoren en die opvallen doordat zij meer dan normale aandacht hebben voor woningen in de omgeving, aarzel dan niet en neem contact op met de politie. Ook is het belangrijk om te melden met welke voertuigen deze mensen zich verplaatsen. Vooral de signalen van deze verdachte personen en voertuiggegevens zoals merk, type of kenteken kunnen de politie helpen zaken op te lossen.

Dus vertrouw u het niet of ziet u iets verdachts, aarzel niet en bel 112 !

MEER INFORMATIE

Kijk op de website van het Politiekeurmerk Veilig Wonen.

Lees de preventietips op politie.nl: Beveilig uw huis.

VAN UW WIJKAGENT PETER VAN DEN BURG

Te contacteren via: 0900-8844 of peter.van.den.burg@haaglanden.politie.nl

Activiteiten

Wie vaart er mee met de Willemsvaart?

Zondag 22 september 14 uur... van de Cremerbrug naar Panorama Mesdag/ Hilton, ongeveer een uur varen. Een heel spannende route vol verrassingen, met een uitstekende gids! Kost € 10 per persoon. Terug met tram 1 of lopen door de Scheveningse Bosjes. Geef je tijd op bij info@vanstolkpark.nl. Vol is vol.

GEVRAAGD:

KUNSTENAARS UIT DE WIJK!

In onze wijk wonen een aantal kunstenaars. Sommigen kennen we... anderen niet. We zouden graag een kunstproject beginnen. Bijvoorbeeld een tentoonstelling. Heb je ideeën? Doe je graag mee? Meld je bij info@vanstolkpark.nl

Action painting 2011 door Emmy Zijerveld. Emmy Zijerveld is kunstenaar en woont in onze wijk! Zie www.kunstenaarslab.nl

Tolhek Scheveningseweg, foto collectie A. Landheer

In 1840 maakte A.P. van Langenhuisen een litho van de toegang naar de Scheveningseweg. Aan de rechterzijde is een brug over de nog niet overkluisde Beek afgebeeld. Het gebouw uiterst rechts op de foto is de herberg Schuddebeurs, die niet lang daarna werd afgebroken.

9 oktober Algemene Leden Vergadering

Na de pauze spreekt Paul Gerretsen, oud-rector van het VCL over de Scheveningseweg: een wereldwonder uit onze gouden eeuw.

Op initiatief van Constantijn Huygens werd in de tweede helft van de zeventiende eeuw de Scheveningseweg aangelegd die de tand des tijd goed doorstaan heeft. Het was een gewaagde onderneming om door de hoge barrière van duinen die Den Haag van Scheveningen scheidde een straatweg aan te leggen. Niet weinigen schudden aanvankelijk het hoofd over zo'n project: onhaalbaar. Maar het is er toch van gekomen. En zie: de Scheveningseweg werd in Europa een stralend voorbeeld van Hollandse creativiteit en ondernemingszin, een klein wereldwonder.

De straatweg sprak tot veler verbeelding. Wat een belevens om onder het koele gebladerte van de rijzige bomen en onder het gekwinkeleer van vogels van Den Haag naar Scheveningen te kuieren zonder iets te zien en te merken van de barre duinwoestijn! Aan de hand van kaarten, tekeningen en foto's komt niet alleen de geschiedenis de Scheveningseweg maar ook die van het vissersdorp en de badplaats Scheveningen weer tot leven.

OPROEP

VOOR REDACTEUR VAN KOERIER!

Wie is nieuwsgierig wat er allemaal gebeurt in en om de wijk, vindt het leuk daarover te schrijven?

U misschien? Zonder uw enthousiasme kan

Vervolg op pagina 6

de Koerier wellicht niet meer twee keer per jaar blijven uitkomen!

Pieter van Tuyl is een uitstekende eindredacteur, en heeft zich vele jaren ingezet voor de wijk, maar gaat na deze Koerier

toch echt stoppen.

Pieter, heel veel dank voor al je werk hieraan, je ongelooflijke opmerkingsgave en talent telkens weer het juiste woord te vinden, en je verstandige eindoordeel over wat al dan niet in de Koerier zou moeten!

Ook Caroline de Jong gaat na de ALV/eind dit jaar stoppen met haar voorzitterschap van de Wijkvereniging, en daarmee ook met de Koerier. Jacoba den Drijver blijft als vice-voorzitter en secretaris van de wijkvereniging haar onmisbare steun in de redactie verlenen.

Nieuwe stadsdeeldirecteur ziet zonnige toekomst Scheveningen en Van Stolkpark

Onze vorige Stadsdeeldirecteur, Tineke Hooiveld is in januari benoemd in een nieuwe functie als programmadirecteur voor de zogenoemde 'Deal Schilderswijk' en de Haagse wijkaanpak.

Mendy van Veen is haar opgevolgd als de nieuwe directeur voor ons stadsdeel, Scheve-

Wie is Mendy van Veen? Geboren en getogen in het Bezuidenhout, Den Haag. Aan de Rijksuniversiteit Leiden studie Bestuurskunde gedaan. Begonnen als persoonlijk medewerker van diverse Kamerleden in de Tweede Kamer. Een jaar lang diplomatiek medewerker geweest bij de Delegatie van de Europese Commissie bij de Verenigde Naties, New York. Toen de overstap gemaakt naar de gemeente Den Haag, eerst als beleidsmedewerker Economische Zaken, daarna coördinator Binnenstad, stadsdeelmanager Centrum en tevens hoofd Bureau Binnenstad. In 2011 begonnen als Stadsdeeldirecteur Leidschenveen-Ypenburg, Gemeente Den Haag, Dienst Publiekszaken (DPZ), en per 1 maart in dezelfde functie voor het stadsdeel Scheveningen. Daarnaast houdt Mendy van sport (hockey), fotograferen en reizen.

ningen. Hiervoor heeft ze in dezelfde functie anderhalf jaar voor het stadsdeel Leidschenveen-Ypenburg gewerkt en daar veel bereikt met haar team. Daarvoor heeft zij tien jaar gewerkt aan de integrale ontwikkeling en aanpak van de Haagse binnenstad.

Momenteel maakt ze een kennismakingsronde langs de Scheveningse wijken, instellingen en het bedrijfsleven. Ze heeft er zichtbaar plezier in, luistert goed en lacht veel. Wij hebben met haar een gesprek.

Wat doet onze Stadsdirecteur?

Anders dan bijvoorbeeld Amsterdam en Rotterdam, heeft Den Haag centraal één Gemeenteraad en één college van B&W. Amsterdam en Rotterdam hebben nu respectievelijk 8 stadsdelen met een eigen raad en college en in Rotterdam zijn er 14 deelgemeenten met gedecentraliseerde bestuursorganen. (Red. De Tweede Kamer heeft besloten de deelgemeenten in de huidige vorm af te schaffen vanaf maart 2014, er komt in die steden een nieuw bestuurlijk stelsel.) In Den Haag is het bestuur centraal gehouden en zijn bepaalde uitvoerende taken overgedragen naar de stadsdelen. Er zijn acht stadsdelen en voor elk van de acht is er een Stadsdeelwethouder en een Stadsdeeldirecteur. Een stadsdeel heeft een beperkt takenpakket: schoon, heel en veilig (weg-, groen- en milieubeheer), welzijn, jeugd en participatie. Er werken 14 medewerkers op het stadsdeel Scheveningen.

Het invoeren van betaald parkeren ligt bij B&W, net zoals groot onderhoud van de wegen een centrale taak is. De verantwoordelijkheid voor de fysieke (her)ontwikkeling van locaties in het stadsdeel Scheveningen ligt bij de dienst Stedelijke Ontwikkeling. Die heeft eigen communicatielijnen. Voor die kwesties is de stadsdeeldirecteur dus niet verantwoordelijk

Kunt u wel fungeren als intermediair voor problemen die niet tot uw pakket horen?

Ja, we spelen wensen door naar de juiste persoon, zodat die er mee aan de slag gaat.

Maar we moeten helder maken wat niet binnen onze macht is. Ambtenaren werken binnen een bestuurlijk politiek apparaat. Ze zijn verantwoordelijk verschuldigd aan het College, dat op zijn beurt weer verantwoording aflegt aan de Gemeenteraad.

Wat doen de 14 mensen van het stadsdeelkantoor?

We hebben specialisten, die eindverantwoordelijk zijn voor groen, wegbeheer, milieubeheer, welzijn, jeugd, spelen en participatie. En voor elke wijk is er een contactpersoon, het wijkaanspreekpunt, de 'wapper'. Het stadsdeelteam is tezamen met de stadsdeeldirecteur het visitekaartje van de gemeente Den Haag. Wij zijn de vooruitgeschoven post in de stadsdelen en staan in direct contact met alle partijen die de gemeenschap vormen in het stadsdeel. Interactie, laagdrempeligheid, helderheid en duidelijkheid zijn belangrijk in ons dagelijkse werk.

Hoe ziet u uw rol als stadsdeeldirecteur?

Een samenwerkingsproces op gang brengen, verbinden van partijen. Het is belangrijk de tegenstelling tussen burgers, bedrijven en andere belanghebbenden in een gebied te verminderen. De gemeente zit daar dan tussen. De gemeente, bewoners en bedrijfsleven zijn alle drie onderdeel van de gemeenschap en moeten beter met elkaar optrekken, met elkaar praten. Met elkaar maken wij de gemeenschap, de één kan niet zonder de ander!

In de eigen leefomgeving kunnen eigen ideeën een rol spelen. Als er bijvoorbeeld iets opgeknapt gaat worden op verzoek van een partij, is de tegenvraag: hoe gaat het worden onderhouden, wat is de betrokkenheid van bijvoorbeeld bewoners in het vervolg? De ambitie van het huidige college richt zich op het versterken van de "civil society", het maatschappelijk middenveld; elke partij zal daar zelf een rol in dienen te spelen en niet meer alleen de overheid.

Het is niet meer zo dat de gemeente alles

regelt en alles opruimt. Mensen moeten ook hun eigen verantwoordelijkheden nemen. Je eigen stoep schoonmaken om gladheid te bestrijden. Je bent zelf verantwoordelijk voor je gedrag. Poep van je hond opruimen, altijd en overal in de stad. De bedoeling is met bewoners en bewonersorganisaties dat gedrag te beïnvloeden. Het samen te doen. Een positief elan. Met elkaar kun je veel meer bereiken dan ieder apart.

Een prachtig voorbeeld is een nieuwe speeltuin in Duindorp. Een enthousiaste groep ziet toe, organiseert activiteiten, zorgt dat het heel blijft, meldt als er iets kapot is. De jongerenwerker die eerst nodig was om alles in goede banen te leiden kan nu worden teruggetrokken.

We hebben in onze wijk een probleem dat er niet meer wordt gestrooid tussen de hoofdwegen en de scholen. We kunnen het niet aanzien, die kinderen die elke dag uitglijden en vallen. Ook hadden we een idee om samen met leerlingen zwerfvuil op te ruimen in het groen.

De aanpak van deze problemen moet inderdaad worden besproken in het kader van het Schoolveiligheidsconvenant. De gemeente heeft een duidelijk beleid ten aanzien van het strooien tijdens een gladde periode, het is aan de partijen zelf in de stadsdelen om met elkaar te zorgen dat de stoepen sneeuwvrij zijn, zodat een ieder veilig over straat kan.

Wat doe je als er conflicten zijn?

Het doel is beter te laten samenwerken, te laten luisteren naar elkaar, zodat er geen conflicten ontstaan.

Belangrijk is om respect voor elkaar te hebben. Mensen moeten kunnen relativeren. Iedereen moet wel eens water in de wijn doen, het algemeen belang moet de doorslag geven, dat is de uitdaging. Iedereen heeft zijn eigen mening, en niet iedereen zal tevreden zijn, dat kan niet anders.

Als je pal aan het strand gaat wonen of in de binnenstad dan weet je dat je je leefomgeving met heel veel andere mensen zal moeten delen, met de voor- en nadelen die daarbij horen.

Bewoners naast het Westbroekpark verwachten wel rust. Daar zijn heldere afspraken over, namelijk maximaal zes evenementen per jaar. Hoe ziet u uw rol in de participatie? Vroeger werden de grote plannen van de gemeente voorgelegd aan de inspraak of besproken in het Advies Platform Scheveningen. Nu zijn er soms stukken

waar we niet van weten, bijvoorbeeld dat er in het "duurzame park voor de vrede"(Scheveningse Bosjes, Westbroekpark enz.) jaarrond evenementen zouden worden georganiseerd (onderdeel van het Bidboek Culturele Hoofdstad dat men toch zou willen uitvoeren).

Ook voor bewoners naast het Westbroekpark zal 'rust' betrekkelijk zijn, we wonen in een mooie stad met meer dan 500.000 inwoners! En zaken veranderen en nieuwe ontwikkelingen doen zich voor. Met elkaar moeten we wel telkens weer zorgen voor een prettige woonomgeving voor een ieder, maar ook gelegenheid bieden aan een ieder om voorzieningen te gebruiken en optimaal te benutten.

De rol van de gemeente is in de afgelopen jaren wel iets veranderd, particuliere plannen zullen geen begeleiding meer krijgen vanuit de gemeente. Initiatiefnemers moeten zelf organiseren en communiceren. Als er een vergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO) nodig is, dan speelt de gemeente een toetsende rol en moet de gemeente zorgdragen dat aanvragen gepubliceerd worden.

Sinds de WABO moet je om bouwvergunningen en kapvergunningen in te zien helemaal naar het stadhuis, en dan over een toonbank hangen om naar een scherm te kijken. Vroeger kon je daarvoor naar het stadsdeelkantoor en kreeg je daar zo nodig zelfs een toelichting over bouwplannen, aan de hand van een papieren uitdraai.

Vanaf januari 2013 hebben projectinspecteurs iedere ochtend spreekuur op de Leyweg. Het maken van een afspraak kan via telefoonnummer 070-353 43 40. Voor vragen over woningonderhoud en illegale bouw (Haagse Pand Brigade) kan de burger nu alleen nog schriftelijk, via 14070 of via een formulier op de gemeentelijke website een klacht indienen.

Hoe zie je de toekomst?

Zonnig. Tel je zegeningen! Het gaat hier toch hartstikke goed, we zijn bevoorrecht hier in Den Haag en op Scheveningen, het is belangrijk stil te staan bij het grotere geheel. Werken en wonen op Scheveningen is toch prachtig!

Mensen zijn vaak bang voor veranderingen.

Ja, veranderingen worden vaak als bedreigend ervaren, vooral als ze dicht bij huis plaatsvinden. Mensen zijn gewoontedieren. Het is belangrijk het positieve van veranderingen te proberen te zien.

Van de Belvédère gezien...

Kort nieuws

22 juni open dag fietscrossbaan

We kregen een aardige uitnodiging van de crossfietzers om te komen kijken naar het spektakel. Op 22 juni is de jaarlijkse open dag van de crossbaan met wedstrijddjes, muziek en hamburgers. Er komen ook riders uit het buitenland. Meer informatie op www.facebook.com/middenberm

Daarvóór wordt weer opnieuw 20 m3 grond gestort. Het is een zand-klei mix die langer blijft liggen. Het is bestemd voor een laagje van 10-20 cm daar waar gefietst wordt, er worden geen nieuwe hobbels aangelegd. Afgesproken is, dat het alleen wordt aangebracht op het hoge deel, en dat het lage deel niet weer opnieuw wordt verhoogd. Dat is namelijk in maart gebeurd. Op het lage deel komen ook kleine kinderen en wijkbewoners. De hoge hobbels zijn voor hen veel te gevaarlijk.

Eerder was al afgesproken, dat hobbels niet verhoogd zouden worden en dat er geen nieuwe hobbels zouden komen. Verhogingen van aangestampte aarde aan de voet van een boom kunnen schadelijk zijn. Het gaat om een oud stukje bos.

In het najaar kunnen crossfietzers en wijkbewoners samen bomen, struiken en bollen planten. De crossers zijn bereid op zaterdagochtenden BMX lesjes te geven. In het algemeen gedragen zij zich verantwoordelijk, ruimen rommel op en geven pas geplante boompjes water.

Een verzoek van hun kant: of alsjeblieft niet op de heuvels gelopen, gegleden wordt door de kinderen en honden...

Burenhulp toen en nu en in de toekomst?

BURENHULP TOEN...

In oude Koeriers lazen wij over de burenhulpcentrale, die dertig jaar in de wijk heeft bestaan. Tien vrijwilligers bezochten ouderen, gingen met hen wandelen, deden boodschappen, brachten eten. Toen Ariane Hiebendaal in de wijk kwam wonen, was zij 5 jaar wijkhoofd. We vroegen haar hoe het destijds was. Het was een prachtig concept: burenhulp uit de wijk voor burenhulp uit de wijk. Jongere buurtbewoners hebben meestal weinig tijd door werk en schoolgaande kinderen. Behalve Ariane en Liesbeth de Bijl waren de meeste vrijwilligers dan ook boven de zestig. Ze hielpen anderen uit dezelfde leeftijdsgroep. Iemand die nog wel boodschappen kon doen, haalde die voor een buur, die het niet meer kon. De meesten hadden vaste afspraken met burenhulp, die ze hielpen. Met een beetje hulp en gezelligheid konden bewoners zo langer in hun eigen huis of appartement blijven.

Helaas moest in 2001 de burenhulpcentrale voor de wijk worden opgeheven. In de wijk was het aantal vrijwilligers onvoldoende om aan de vraag te kunnen voldoen. Dat kwam met name door de grote toename van het aantal verzoeken uit het verzorgingshuis Duinrust en de aanleunwoningen daarnaast, grotendeels vragen om te halen en brengen naar ziekenhuisafspraken, meerdere keren per week. De burenhulp is toen overgenomen door Welzijn Scheveningen. Dat wil niet zeggen, dat er niets meer gebeurt. Het blijft een goede traditie in de wijk, dat burenhulp elkaar helpen!

Een andere mogelijkheid kan bijvoorbeeld zijn, om kinderen voor klusjes in te schakelen: een heitje voor een karweitje. Kinderen

komen soms aan de deur om te vragen of ze iets kunnen doen. Ook een manier is kinderen van de babysitterlijst te vragen.

In Den Haag is er tegenwoordig ook een nieuw project van burenhulp: jongeren die zich inzetten voor de buurt, krijgen daar iets voor terug. Geen geld, maar Crownies. Daarmee kunnen zij sparen voor leuke dingen en uitjes. Meer informatie daarover op de website van de gemeente.

BURENHULP NU EN IN DE TOEKOMST

Met de moderne communicatiemiddelen zijn de mogelijkheden groot. Recent is voor Scheveningen een nieuwe burenhulpcentrale opgezet, na een geslaagde proef in Mariahoeve. Opgave is mogelijk via website of telefoon. (Zie kader)

Een ieder kan zeggen wat hij/zij aanbiedt: boodschappen doen, met de hond wandelen, vuilnis buiten zetten, gras maaien, hulp met de computer, een praatje enz. Het gaat om kleine en kortdurende hulpvragen. Als er een vraag is, wordt een aanbieder opgebeld. Als deze niet kan, gaat de vraag naar de volgende op de lijst. Daarbij wordt zo veel mogelijk in dezelfde buurt gezocht. Deelnemers zijn van alle leeftijden, van kinderen tot ouderen. Ook jonge mensen kunnen hulp nodig hebben, bijvoorbeeld als ze een been breken!

Vervolg op pagina 9

Schoonheidskliniek in onze schone wijk?

In januari van dit jaar heeft de nieuwe eigenaar van Parkweg 27 een aanvraag ingediend voor het in gebruik nemen van het gebouw als schoonheidskliniek en tandartspraktijk. Hij had eerder al de verharding uitgebreid om de tuin te gebruiken als parkeerterrein. Dat is in strijd met het bestemmingsplan en ook met de beheersverordening, die toen nog in de ontwerpfase verkeerde: het gebouw heeft een woonbestemming, met overgangsrecht kantoor, en een tuin mag niet voor meer dan een derde verhard worden.

De Wijkvereniging heeft in een brief aan de gemeente bezwaar aangetekend tegen de inhoud van deze aanvraag. Deze staat op de website www.vanstolkpark.nl. Er is al sprake van ernstige parkeeroverlast: door het invoeren van betaald parkeren in de belendende buurt en door het opheffen van vele parkeerplaatsen bij de Iraanse ambassade en Iraans cultureel centrum. In september 2012 was al een vergunning verleend voor een interne verbouwing. De wijkvereniging heeft daartegen destijds geen bezwaar gemaakt, omdat in de publicatie sprake was van een kantoor, niet van een kliniek.

Inmiddels heeft de eigenaar de aanvraag aangepast: er komt een tuinplan, de verharding wordt teruggebracht tot 30%, conform de nu geldende beheersverordening, evenals het bestemmingsplan dat daaraan vooraf ging. Hij heeft een overeenkomst met het hotel Crowne Plaza afgesloten voor 8 parkeerplaatsen. Volgens de eigenaar komen bij deze kliniek geen ambulances of operaties, alleen consulten, de overlast zou niet groter zijn dan van een kantoor.

De gemeente heeft de aanvraag nog niet aanvaard of afgekeurd. De aanvraag ligt ter beoordeling bij de Dienst Verkeer.

Mocht een afwijking van de beheersverordening worden toegestaan dan wordt daarvoor een vergunning gegeven. Tegen de vergunning kan bezwaar worden aangetekend. De Wijkvereniging en omwonenden zijn voornemens bezwaar aan te tekenen.

Tot slot is nog het volgende te melden. De eigenaar had een esdoorn in de tuin zonder vergunning gehalveerd, en vervolgens een kapvergunning aangevraagd. Op verzoek van de omwonenden is de boom toch gehandhaafd, om deze een kans te geven weer uit te groeien.

Van de Belvédère gezien...

Kort nieuws

De buurtborrel 17 april was heel gezellig!

Onze gastheren van het Luzac Lyceum hebben ons gul ontvangen met lekkere hapjes en drankjes, het klaslokaal was omgetoverd in een aantrekkelijke ruimte, en zelfs het weer deed mee, zodat we voor het eerst buiten konden staan. Het was een unieke kans om andere bewo-

ners te ontmoeten. En ook nog iets op te stellen over het lesgeven in een moderne vorm.

Heel hartelijk dank aan onze gastheren, het team van het Luzac Lyceum!

Stoer wordt Heerlijk

Stoer, het café-restaurant aan de overkant van de Kanaalweg, is overgenomen door een nieuw café, dat alleen overdag open is: "Heerlijk". Restaurant de Huyskamer blijft gewoon open.

DE OUDERENADVISEUR HELPT OPLOSSINGEN VINDEN VOOR OUDEREN

Waar burenhulp niet meer toereikend is, kan de ouderenadviseur van Welzijn Scheveningen vaak helpen. Vragen komen van de partner, kinderen, vrienden, burens of de huisarts, die zien dat een oudere wat meer steun nodig heeft. Doel is dat hij/zij zo lang mogelijk thuis kan blijven wonen.

De vragen zijn heel divers, bijvoorbeeld: hoe kom ik aan een rollator? Wie zou me kunnen helpen met wat klusjes, met vervoer? Of: ik voel me eenzaam. De ouderenadviseur helpt met het zoeken naar passende oplossingen, brengt mensen met elkaar in contact, stemt vraag en aanbod op elkaar af.

Soms gaat het om regelingen over zorg, waarover de ouderenadviseur alles weet. Daarnaast brengt deze de oudere in contact met vrijwilligers van bijvoorbeeld de vervoersdienst of de telefooncirkel.

In buurtcentra en verzorgingshuizen worden veel activiteiten georganiseerd: yoga voor senioren, een vragensprekuren bij de notaris, muziekmiddagen, enz. (zie vorige Koerier en de website).

Twée verpleeghuizen in de buurt zijn toen niet genoemd: dagstructurering is ook mogelijk in:

- de Rudolf Steiner Zorg (met bv. “De ontmoeting”, op woensdagen) tel.nr. 306 8306
- de Eshoeve, Doorniksestraat tel.nr. 306 47 00.

Soms wordt het verzorgen van een oudere, of een ziek kind, te zwaar voor degene, die dat op zich heeft genomen, de mantelzorger. Daar is ook steun voor, de zgn. “respijtzorg” waarvoor de “taskforce mantelzorg” is opgericht, die het af en toe kan overnemen. Ook daarvoor kan men contact opnemen met Welzijn Scheveningen.

VRIJWILLIGERS: NEEM CONTACT OP!

Op Scheveningen zijn heel veel vrijwilligers: 400 vrijwilligers bij Welzijn Scheveningen, en nog eens 100 vrijwilligers bij verschillende andere diensten. Meer zijn uiteraard altijd welkom!

Wie zich als vrijwilliger wil inzetten, neem contact op met Welzijn Scheveningen: 070-4162020; www.welzijnscheveningen.nl (of direct met de burenhulpcentrale, zie kader).

Op stedelijk niveau is er ook PEP (het vroegere HOF) met een vacaturebank voor vrijwilligers, zie www.PEP.nl

VOOR DE OUDERENADVISEUR: NEEM CONTACT OP!

Degenen die graag een bezoek van de ouderenadviseur zouden willen, kunnen contact opnemen met Welzijn Scheveningen: 070-4162020; www.welzijnscheveningen.nl; ouderenadviseurs@welzijnscheveningen.nl

Jongerenwerkers zetten zich met succes in om overlast te voorkomen

Overall graffiti, opgeblazen prullenbakken, beschadigde bankjes, anderhalf jaar geleden ging zelfs een heel gebouw van stadsbeheer in vlammen op, de opslagloods van het Westbroekpark. Schade voor Scheveningen, maar ook beschadigde jongeren. Het team van Welzijn Scheveningen, Bianca, Lisette en 8 andere medewerkers en vaste vrijwilligers zetten ze zich enorm in om jongeren te helpen zich positief te ontplooiën. Sportwedstrijden, pauzesport en andere activiteiten, streetdance, droppings; in plaats van rondhangen en klooiën. Onlangs is ook huiswerkbegeleiding opgestart. Jongeren die overlast bezorgen krijgen vijf dagen in de week trajectbegeleiding. Vaak

blijken er ook problemen in het gezin, ruzies, alcohol, drugs. De begeleider maakt in overleg met hen en ouders, school en wijkagenten een plan voor ondersteuning. Verleent hulp bij het zoeken van een baan. Er is veel vraag naar de basistrainingen Sociale Vaardigheid. De jonge hoogopgeleide vrouwen zijn in staat gebleken laagdrempelig het meeste gezag te verwerven, omdat ze als maatschappelijk werker vertrouwd worden, en deze jongeren echt kunnen helpen bij hun veelal meervoudige problemen. De individuele begeleiding verandert de groepsdynamiek. Jongeren die overlast geven worden aangesproken op hun gedrag. Vooral rond de jaarwisseling

zijn de jongerenwerkers in samenwerking met de wijkagenten actief om passende oplossingen te vinden.

In het verleden waren er in ons stadsdeel meerdere overlastgevendende en zelfs criminele groepen. Nu is er nog maar één hinderlijke groep (de lichtste categorie) op Scheveningen. Het Westbroekpark heeft extra aandacht gekregen, toen jongeren die elders waren weggestuurd daar naar toe gingen. Als er plotseling sprake is van overlast in de wijk of het belendende groen kan door de Wijkvereniging direct contact worden gezocht met het jongerenwerk in buurthuis De Mallemok, of via de wijkagent, die als een team samen optrekken.

Portretten van bewoners, bedrijven, bezoekers in de wijk

In Koerier 100 beginnen we met een speciale rubriek met korte verhalen over personen in/ rond de wijk. Voelt u zich alstublieft niet beledigd als u er (nog) niet bij staat! Iedereen is bijzonder. Dit is maar het begin van een project. Als u een verhaal heeft over een persoon die een band heeft met de wijk horen we dat graag. En ook als u zelf iets interessants hebt te melden over uw wederwaardigheden. In de loop van die 100 Koeriers zijn al een heleboel bewoners/organisaties aan het woord geweest: Professor Fasseur, Koos Zeper, Nicolette die in de wijk geboren en getogen is, drie rectoren van het VCL, de directeur van Madurodam, van het Promenade hotel, van 'de Facultatieve', de wijk-agent...

Ton en Anneke Landheer

Als men denkt aan bijzondere bewoners van de wijk mogen Ton en Anneke Landheer toch niet ontbreken. Zelf denken zij er anders over. "We hebben toch al genoeg geschreven?"

Inderdaad, wie iets wil weten over de geschiedenis van het Van Stolkpark, de gebouwen, de bewoners en nog veel meer kan dat allemaal vinden in de publicaties van Anneke en Ton. Om te beginnen het prachtige boek uit 1999 over de wijk: Romantisch buiten wonen in de Stad. Helaas moeilijk, alleen tweedehands, verkrijgbaar. Het aardige boekje met de oude ansichtkaarten is nog wel te bestellen. En dan zijn er natuurlijk de 100 Koeriers. Er zijn er maar weinig waar niet op zijn minst één interessant artikel van Anneke of Ton in staat. Joke de Groot heeft ze allemaal ingescand op www.vanstolkpark.nl

Nieuwe bewoners zullen echter Ton en Anneke mogelijk niet kennen. Dus toch een kort portret.

Daarvoor moeten we 45 jaar terug. Ton en Anneke hadden eindeloos gezocht, er was in die tijd een woonruimteverordening. Na vele bezichtigingen en bijna-aankopen lukte het tot hun vreugde uiteindelijk toch een huis te bemachtigen aan de Professor Gerbrandyweg. Ze waren er nauwelijks ingetrokken toen Ton al door buurman Gilles Hondius werd ingeschakeld. "De wijk is in gevaar!" De eerste aanbouw van Sandhaghe was al klaar, er waren plannen voor Duinrust. Er moest dringend een bestemmingsplan komen om de bouwlust in toom te houden.

Vele tientallen jaren heeft Ton zich voor de wijk ingezet als voorzitter van de Wijkvereniging. Hij heeft steeds vele anderen betrokken om samen te vechten voor het behoud van onze fraaie wijk en het groen. Zijn voorzitter-

schap onderbrak hij alleen voor korte tijd toen hij lid werd van de Gemeenteraad. Er kwamen gedegen bestemmingsplannen om de wijk en de Scheveningse Bosjes te beschermen. Het hele gebied werd ook Rijksbeschermd Stadsgezicht. Een schier oneindig aantal bouwplannen is bekeken, gewijzigd, verbeterd, geweigerd en soms helaas toch doorgegaan.

Ton stond ook aan de wieg van de Gezamenlijke Scheveningse BewonersOrganisaties (GSBO), die samen veel bereikt hebben, zoals in de strijd rond Madurodam. Dat wilde destijds flink uitbreiden ten koste van de Scheveningse Bosjes, die door Scheveningers na de Tweede Wereldoorlog juist opnieuw waren aangeplant. Door de gezamenlijke druk is er uiteindelijk een veel beter plan gekomen. En Madurodam heeft later erkend dankbaar te zijn dat het eerste, minder aantrekkelijke ontwerp mede door toedoen van onze wijkvereniging niet is doorgegaan.

Ondertussen heeft Anneke veel werk verricht als de onmisbare administratieve steun van de wijk. Altijd bereid om nieuwkomers te steunen en van advies te dienen. En om het archief in te duiken waar zij vele interessante gegevens verzamelde voor haar artikelen in de Koerier.

Over dit alles is uitgebreid verslag gedaan. En we zullen het u niet onthouden, zonder de tomeloze inzet van onze ereleden werd de wijkvereniging wat minder actief dan voorheen: de Koerier kwam niet regelmatig meer uit. De Stichting Buurtpreventie, die ooit de eervolle Hein Roethof-prijs kreeg

Anneke & Ton 4 mei 2000

voor haar bijdrage aan de veiligheid van de bewoners, moest worden opgeheven bij gebrek aan deelnemers. Gelukkig waren er ook nieuwe bewoners die zich zijn blijven inzetten voor de wijk. In een volgende Koerier meer over hen. Maar eerst het woord aan Ton en Anneke.

Hoe komt het toch dat er zo veel kantoren in de wijk waren?

Na de oorlog mochten veel bewoners niet terugkeren naar hun oude huizen. Er waren strenge normen: iemand die niet werkte "had geen economische binding" meer met Den Haag, zo kreeg een uit het Van Stolkpark afkomstig gezin waarvan de vader was omgekomen bij hulpverlening tijdens het bombardement in het Bezuidenhout geen toestemming in hun eigen huis terug te komen. De villa's werden door het Beheerskantoor ter beschikking gesteld aan bejaarden- en verpleeghuizen of kantoren. Zelfs al wilde men in het Van Stolkpark wonen, was dat niet mogelijk, totdat uiteindelijk de woonruimteverordening werd opgeheven en de grootte van het gezin geen rol meer speelde. Daarna heeft de Wijkvereniging waarvan Ton voorzitter was zich ingezet een bestemmingsplan te krijgen dat de woonfunctie bevorderde.

Hoe zien ze de toekomst?

Anneke en Ton zijn erg positief hoe alles is gelopen in de wijk, dat er nu zo enorm veel kinderen zijn komen wonen, het zo levendig is geworden.

Wat zijn er nog meer voor ontwikkelingen te verwachten?

Het gebouw van het Centraal Plan Bureau was vroeger een oud "woonhotel" met 18 grote appartementen, die volgens Ton en Anneke weer als zodanig in gebruik zouden kunnen worden genomen als het weer leeg komt. Boven zijn er 7 logeerkamers.

De geplande verandering van tram 1 in randstadrail kan nare gevolgen hebben voor de Scheveningseweg en de bomen. Ton en Anneke hopen op betaald parkeren. Ze kunnen ooit meer voor hun eigen deur kunnen staan omdat anderen daar de plaatsen lang in beslag nemen. Verderop in de straat heeft men daar minder last van. Betaald parkeren is 's avonds wel lastig met bezoek: al die nummers intoetsen.

Er wordt bezuinigd, de administratieve steun van de wijkvereniging wordt afgebouwd. Er is wel minder te doen dan vroeger, vóór de computer en de e-mail. Toen moesten veel brieven worden getikt en gekopieerd. De Koerier werd op blaadjes ingeleverd, met

strookjes erop geplakt voor wijzigingen.

Anneke werd al vrij snel redacteur van de Koerier en heeft dit vele jaren gedaan. De bij veel bewoners levende gedachte dat de geschiedenis op straat ligt was een aansporing met onderzoek naar de huizen te beginnen: de opmaat voor het later verschenen Romanistisch Buiten Wonen in de Stad.

Na haar pensionering heeft zij nog de geschiedenis van de Bosjes onderzocht. Ze ontdekt altijd weer nieuwe leuke dingen, onderzoekt nu bijvoorbeeld hoe verlichting en waterleiding zijn aangelegd in de wijk, heeft weer een prachtige verzameling nieuwe Ansichtkaarten...

Een internationale organisatie in de wijk-gesprek met het hoofd personeelszaken

Er is ook een echte internationale organisatie in onze wijk, de Iran-United States Claims Tribunal. Wat is dat, zal menig wijkbewoner zich afvragen.

Informatie over het doel staat keurig op de website van de organisatie, en ook in een gids van de gemeente. Daaraan ontleen ik het volgende: de organisatie stamt uit de tijd van een dieptepunt in de relaties tussen Iran en de Verenigde Staten, de bezetting van de Amerikaanse Ambassade in Teheran. (Te zien in de recente met Oscars bekroonde film "Argo".) Algerije heeft in die tijd bemiddeld tussen de landen, wat leidde tot de instelling van het Tribunaal.

Na aanvankelijke spanning is de organisatie op een zakelijke manier aan de slag gegaan. Het heeft belangrijke bijdragen geleverd aan het internationaal recht op het gebied van arbitrage, onteigening en compensatie, "effectieve" nationaliteit, enz. De President van het 9 arbiters tellende Tribunaal (3 Iraniërs, 3 Amerikanen en 3 andere nationaliteiten) is nu een Belgische toprechter en de Secretaris-Generaal is een ervaren Nederlandse diplomaat. Er werkt een verscheidenheid aan nationaliteiten op het kantoor, Amerikanen en Iraniërs uiteraard, maar ook "third countries". In de ondersteuning werken veel Nederlanders. Den Haag mag blij zijn met de crisisbestendige werkgelegenheid die internationale organisaties bieden. Dat brengt jaarlijks 2 miljard euro binnen. Het tribunaal is overigens maar een klein kantoor, er werken 40 mensen. Iedereen kent elkaar, en de sfeer is goed.

3900 Zaken zijn inmiddels afgehandeld. Er blijven nog een aantal grote en complexe claims tussen de twee landen over. De organisatie bestaat al sinds 1981. Sinds 1982 zetelt het in een monumentaal pand in de wijk, het vroegere Park-Hôtel.

WAT IS DE TOEKOMST VAN HET GEBOUW?

Met die vraag kwam ik terecht bij het hoofd personeelszaken en contactpersoon voor de organisatie. Zij stelde mij gerust, de organisatie is voorlopig nog aan het werk, en zal nog niet zo snel vertrekken. Wat zal er gebeuren als het vrij komt? Dezelfde vraag is gesteld aan de Rijksgebouwendienst. Het zou waarschijnlijk worden verkocht. Het is geschikt om te worden omgebouwd in een aantal appartementen. (Red. voor emptynesters?!) Er zou echter ook een kantoor in kunnen komen, bijvoorbeeld een ambassade. Die zijn er al meer in de wijk.

WAT VINDEN DE INTERNATIONALS DIE ER WERKEN VAN ONS VAN STOLKPARK?

Enige nadeel vindt men het geschreeuw bij demonstraties voor de Iraanse Ambassade. Dan is het lastig om zich te concentreren, en bij hoorzittingen kan dat niet.

Voor het overige wordt het Van Stolkpark zeer gewaardeerd. Een unieke plek in Den Haag, in het centrum en bij het strand, maar tegelijk groen, mooi en rustig. De expats, die hier komen werken, zijn allemaal erg onder de indruk. Bij aankomst in Den Haag worden ze gewel-

dig opgevangen door de International Desk op het Stadhuis, krijgen een tas vol nuttige informatie in het Engels over regels, parken, stranden, ziektekosten, OV, enz. Degenen die op het kantoor werken zijn enthousiast over Nederland, blij met de relaxte en vriendelijke sfeer hier, dat ze overal in het Engels terecht kunnen. Alleen een paar, die er al langer wonen, zeggen dat Nederlanders wat minder tolerant zijn geworden. De meesten blijven 2-3 jaar en vinden het fantastisch.

HOE KOMEN DE KANTOORGANGERS OP HUN WERK?

Zou het invoeren van betaald parkeren een probleem zijn?

Er is sinds jaar en dag een parkeerterrein op eigen terrein waar voldoende plaats is. Het is het hoofd personeelszaken opgevallen dat soms auto's met buitenlandse nummerplaten lang geparkeerd staan in de wijk. Zij noemt ook leerlingen met quads, die in de zomer gevaarlijk door de straten scheuren. Gelukkig is dat nu minder geworden.

Veel internationals die hier komen worden enthousiast van het idee dat ze in Den Haag geen auto nodig hebben. Ze gebruiken het OV of gaan op de fiets. Enkele buitenlandse medewerkers rijden soms te hard, nemen te recht voorrang maar vergeten dat ze op de fiets kwetsbaar zijn, letten niet goed op, komen bijna onder de tram al flitsen de lichten, of glijpen in de tramrails. Na de valpartijen van een medewerker die nog maar kort in dienst was, heeft ze maar een bel gekocht en die op de fiets geschroefd...

Al met al een bijzondere organisatie, die in stilte en op discrete manier heel nuttig werk verricht in onze wijk, in een fraai gebouw.

De toekomst van het Van Stolkpark?

Interview Rob Brinkel

We vroegen Rob Brinkel, bewoner en belegger in vastgoed, naar zijn visie op de toekomst van het Van Stolkpark. We hebben nu wel een conserverende beheersverordening, omdat de gemeente in dit deel van de stad geen verdere ontwikkelingen verwacht. En ook wat ons betreft is het Van Stolkpark "af"; het hoeft alleen te worden onderhouden. De Wijkvereniging hoopt wel op één ontwikkeling, versterking van de woonfunctie, dat de verandering van kantoren in woningen zich voortzet. Bijvoorbeeld het Centraal Plan Bureau, dat gaat verhuizen (op zijn vroegst begin 2016).

"HET VAN STOLKPARK IS EEN BLIJVEND SUCCES"

Rob Brinkel heeft als geboren Hagenaar zeer bewust gekozen voor onze wijk: prachtig groen en toch heel centraal. Er zijn veel kinderen en die kunnen spelen op straat, terwijl ze in Wassenaar achter de hekken zitten. Het Van Stolkpark is een blijvend succes. Ook dit jaar is een aantal woonhuizen verkocht. Het heeft Rob Brinkel zes jaar procederen gekost om zijn villa te kunnen bouwen; er waren 130 bezwaren. De gemeente staat volgens hem positief achter verandering en

ontwikkeling, en als die achter iets staat, komt het er, volgens Brinkel. Het alternatief was geweest dat de wijk het terrein zelf had gekocht en ingericht als speeltuin. Sommige omwonenden vinden het nieuwe huis mooi, het is eigentijds maar past bij oud, een moderne variatie op het thema. De garage naast het Kanaalweggetje zegt Brinkel net op tijd te hebben gekocht, anders zou daar een garagebedrijf zijn gekomen.

DOOR DE KANTOREN IS DE WIJK BEHOUDEN

Rob Brinkel ziet kantoren als dragers van continuïteit; zonder die kantoren zou de wijk verpauperd zijn en vervallen. In de jaren vijftig, zestig konden de mensen ze als woningen niet betalen. Het gemeentebestuur van de jaren zeventig en tachtig was erg voor vernieuwing. Als de kantoren er niet waren geweest waren er overal appartementsgebouwen gekomen, zoals Parkweg 17 of Van Stolkweg 17-19, en was het een andere wijk geworden. Met het bestemmingsplan is men daarna begonnen het wonen te promoten, en dat is gelukt. De afgelopen tien jaar zijn heel veel kantoren weer woonhuizen geworden.

ZET DE TREND VAN KANTOREN NAAR WONINGEN DOOR?

Zelfs een bijzonder gebouw als Sandhaghe gaat weer bewoond worden en de heer Fiszbajn heeft het oude kantoor aan Van

Stolkweg 21 prachtig hersteld. Parkweg 27 is dan wel een gemiste kans, want ook dat is geschikt als woonhuis, maar misschien is het niet spectaculair genoeg. Er staan veel kantoren leeg. De nieuwe eigenaar van Parkweg 2 ziet het als belegging en heeft geen emotie met de wijk, zo zegt Brinkel.

Ook Villa Jarpa vindt Rob Brinkel te commercieel aangepakt, er is weinig sympathie, men weet niet goed wat mensen willen. Het rode gebouw aan de Duinweg verkoopt niet omdat men voor die prijs niet zo dicht op de ventilatoren van Duinrust wil wonen.

Daarentegen wil hij zelf nog steeds appartementen bouwen op het parkeerterrein van het Promenade hotel. De wijkvereniging is altijd tegen bouw daar geweest.

ANDERE MOGELIJKE ONTWIKKELINGEN IN DE TOEKOMST

Een andere mogelijke ontwikkeling is dat de gemeente bedenkt dat het benzinstation daar niet meer mag. Dan komt daar weer wat anders.

Volgens Brinkel hoeven niet alle kantoren woningen te worden. Vaak zijn het rustige, stille plekken waar kinderen stiekem kunnen spelen. Niet elk gebouw leent zich er ook voor om bewoond te worden. De gebouwen van Tideman en Sassen, dat zou wel kunnen, maar die van de 'Facultatieve Groep' niet allemaal. Soms zijn ze te groot, is er één groot trappenhuis in het midden, of is het te smal, moeilijk indeelbaar, zoals volgens Brinkel het CPB. Dat laatste zou wellicht meer geschikt zijn voor zorgappartementen. Daar is een grote toekomst voor, met het ouder worden van de naoorlogse generatie.

De wijk ligt in de internationale zone. Met de komst van Eurojust bijvoorbeeld zullen er weer meer expats komen werken. Voor hen zijn serviceappartementen van een hoog niveau nodig. Het gebouw van de Iran Claims Tribunal zou bijvoorbeeld, wanneer het vrij komt, verbouwd kunnen worden tot een zestal appartementen.

EEN TENNISBAAN ADOPTEREN?

Rob Brinkel heeft meer ideeën voor verbetering in de wijk. Een actie tegen meeuwen, hij heeft zelf nu elektrische draden op zijn dak, een campagne om vuilniszakken te vervangen door containers. Hij speelt ook met de gedachte Luzac te vragen of geïnteresseerde wijkbewoners – zo die er zijn – samen de tennisbaan van Luzac kunnen adopteren en renoveren, zodat zij daar in de avonden en weekenden kunnen spelen.

Mariette Edelman wijdt zich aan de roos

Mariette Edelman, sinds 2001 woonachtig in onze wijk, zet zich al vele jaren in voor de "koningin der bloemen", de roos! Mariette heeft de Dag van de Roos in het Westbroekpark opgezet en het Internationale Rozenconours daar enorme faam gegeven. En nog steeds is zij heel actief: vier maal per jaar verzorgt Mariette het Rozenbulletin, het blad van de rozenvereniging, vol wetenswaardigheden. Van de wortels met Mycorrhizaschimmels (die beschermen tegen rozenmoeheid), tot de blaadjes van toprozen (met weerstand tegen sterroet en meeldauw). En steeds weer heel veel nieuws over oude en nieuwe rozenrassen.

Voor haar inzet ontving Mariette de vijfde Haagse Pluim, een prijs die jaarlijks wordt uitgereikt aan Hagenaars die zich op bijzondere wijze inzetten voor de stad. Ze werkte 27 jaar bij de voorlichting van de Haagse Plantsoenendienst. Daar vonden ze het zo leuk dat ze de pluim kreeg dat een bronzen kopie werd neergezet in het Westbroekpark. Die is dit voorjaar helaas gestolen, maar de echte pluim heeft Mariette gelukkig nog.

INTERNATIONAAL ROZENCONCOURS EN DAG VAN DE ROOS, HIER OM DE HOEK!

Wat is het Internationale Rozenconours? Nu al 52 jaar beoordeelt in juli een internationale jury rozen van kwekers uit verschillende landen. Beroemde veredelaars uit de hele wereld komen dan naar Den Haag, bij ons om de hoek in het Westbroekpark. De keurmeesters komen uit allerlei landen, zoals België, Groot-Brittannië, Denemarken, Duitsland, Spanje, Italië, USA, Japan en Nieuw-Zeeland.

De onderscheiding "Gouden Roos" en de bijzondere gouden medailles zijn zeer begeerd door de kwekers. Er zijn vijf categorieën, bij-

voorbeeld grootbloemige rozen en lei(klim) rozen. Daarnaast is er nog een speciale geurprijs, zodat men met alle zintuigen kan genieten van deze unieke bloem. Iedereen kan meedoen, want er is ook de publieksprijs van De Posthoorn.

Op de Dag van de Roos, dit jaar op zondag 14 juli vanaf 10.30, kunnen Hagenaars de prachtige rozen in het Westbroekpark bewonderen en zien welke prijzen hebben gewonnen. Het is vrolijk en gezellig met stands van verschillende organisaties. Het is voor ons als burens natuurlijk altijd mogelijk om naar het Westbroekpark te gaan. Daar bloeien van eind juni tot oktober zo'n 25.000 rozen, van 300 verschillende rassen, op ongeveer 350 bedden. Het rosarium is dagelijks gratis toegankelijk, behalve op donderdag 11 juli, de dag van de internationale keuringen. In het Westbroekpark zijn overigens niet alleen rozen te zien, er zijn ook vele prachtige vaste plantenborders. Daartussen staan 16 beelden van verschillende kunstenaars. Bijzonder is dat er geen wandelpaden zijn, overal op het gazon kan worden gelopen. Bij nat weer dus stevige schoenen of laarzen aan. En honden zijn in het park niet toegestaan.

Midsummersnow Gouden roos Den Haag 2012, foto Els de Krijger

ZORGEN OM DE TOEKOMST

Mariette maakt zich zorgen om de toekomst. Er is al veel bezuinigd en in deze tijden van crisis zal dat alleen maar toenemen. Zo worden bijvoorbeeld sinds enkele jaren geen bollen meer geplant in het Westbroekpark. Het park was een opleidingsplek waar vroeger veertien mensen werkten, nu zijn het er nog maar drie. Ze verzorgen het wel als hun eigen tuin, het zijn liefhebbers. Hun onderkomen en opslagplaats voor materiaal is vorig jaar met oudjaar door vandalen verbrand. Met dank aan de verzekering is weer een keurig nieuw gebouwtje neergezet, maar vele materialen en de historie zijn wel verloren gegaan. Een groepje vrijwilligers van Groei en Bloei werkt er elke maandagochtend van maart tot september.

13 juli: een rondleiding voor buurtbewoners

Al met al blijft het Westbroekpark een uniek park, in Engelse Landschapsstijl. In de vorige Koerier lazen we hoe het park ontstond nadat Gerrit Key de duinen afgroef.

Voor buurtbewoners geeft Mariette Edelman een rondleiding op zaterdag 13 juli om 15.00 uur. Over de geschiedenis van het rosarium en waarom het zo bijzonder is, en moet blijven! Geef u op bij info@vanstolkpark.nl

Tequila ('Meipomolo') Gouden roos Den Haag 2010, foto Els de Krijger

Gilles Hondius

Oud-bewoner en mede-oprichter Wijkberaad kijkt terug

Meer over Gilles Hondius, zie bladzijde 23

Toen Caroline de Jong mij vroeg om een stukje te schrijven voor de 100e editie van de Van Stolkpark Koerier zei ik daar spontaan ja op, hoewel het al bijna 24 jaar geleden is dat ik uit de wijk ben vertrokken... Maar de eerste 44 jaar van mijn leven heb ik er een sterke band mee gehad en nog steeds denk ik met zoveel plezier aan mijn oude buurtje terug, dat ik graag aan haar verzoek voldoe. Dit nog te meer daar de strijd waaraan ik ooit een heel klein steentje heb bijgedragen: namelijk om de gemeente Den Haag de kwaliteiten van deze prachtige wijk te laten zien en er de oorspronkelijke woonbestemming aan terug te geven, anno 2013 zo heel duidelijk zichtbaar succes heeft gehad.

Mijn vader, de classicus en archeoloog Dr. J.J.E. Hondius, rector van het Gymnasium in Sneek, daarna conrector van het Amsterdams Lyceum, werd in 1939 benoemd tot rector van het Vrijzinnig Christelijk Lyceum aan de Van Stolkweg. De school was tien jaar daarvoor opgericht op initiatief van enkele leraren van het Nederlands Lyceum die het ontbreken van een confessionele grondslag een gemis vonden. Op zoek naar een woning voor zijn gezin met vier opgroeiende kinderen en twee dienstdoden vond hij het pasgebouwde huis Kanaalweg 113a (thans Prof. Gerbrandyweg 1) op de hoek met de Duinweg een ideale plek. Toen mijn vader verhuisde zei hij gekscherend tegen zijn Amsterdamse bijna buurman Prof. Mr. P. S. Gerbrandy dat hij het huis ernaast (waar nu

de u aller bekende familie Landheer woont) niet voor hem kon reserveren want dat was al bewoond, maar wel het huis daarnaast. In Sneek waren zij ook al burens geweest en mijn vader vond driemaal recht is scheepsrecht. En wat gebeurde: Gerbrandy werd benoemd tot Minister van Justitie in het kabinet de Geer en ging inderdaad even later op nummer 113c (thans 5) wonen!

Eind 1942 werd Scheveningen inclusief het Van Stolkpark door de bezetters tot Sperrgebied verklaard en moest iedereen die niet Duits of NSB was op korte termijn weg. Na de oorlog wilden mijn ouders zo snel mogelijk terug, dat was niet meteen mogelijk want alle deuren waren uit het huis verdwenen, alle ruiten kapot, het huis was volledig onbewoonbaar. Maar het lukte toch in

augustus 1945 het huis weer te betrekken. Omdat er geen grote glasruiten beschikbaar waren werden de grote stalen ramen – typisch een kenmerk van het nieuwe bouwen in de jaren dertig – met houten tussenroedes en enigszins gebobbeld zgn. “kassenglas” hersteld. Pas in de jaren zestig was het mogelijk ze weer in de oorspronkelijke stijl terug te brengen.... Overigens was het huis van Gerbrandy heel wat beter door de oorlog heen gekomen, omdat het, toen hij van 1940 tot 1945 als Minister President het kabinet in Londen leidde, door de Vlaams-Nederlandse collaborateur Robert Van Genechten als woning was gebruikt. Maar ook de familie Gerbrandy kwam weer op de oude stek terug. Koningin Wilhelmina had een bijzondere band met “Walrus” (vanwe-

Duinweg ter hoogte van nr 37

Gerbrandyweg zonder auto's

Villa sinds 1930 het 1e VCL; midden: uitbreiding 1934; rechts 1958

ge zijn snor) Gerbrandy, die ondanks verschil van inzicht over de wederopbouw na de oorlog tot aan zijn overlijden in 1961 voortduurde - regelmatig zagen wij een hofauto voorrijden wanneer Wilhelmina haar oude strijdmakker opzocht.

Toen na zijn overlijden de Gemeente in een nieuwe Haagse bouwwijk een straat naar hem wilde vernoemen (zoiets gebeurt kennelijk pas na je dood) stelde zijn weduwe dat dit gebaar haar niets zei, maar dat zij het wel een goed idee vond het laatste deel van de Kanaalweg waar hij zo prettig had gewoond, naar hem te vernoemen. En daarmee meteen de vreemde nummering te verbeteren: Kanaalweg 113 lag komend vanaf de Scheveningseweg voor de kruising met de Duinweg, 113a tot en met 113g erna, omdat deze huizen in 1938 werden gebouwd op de plaats van de afgebroken Villa Intimis, (met adres Duinweg 2) en nummer 115 al bestond.

Maar in der Gemeente's wijsheid werd in eerste instantie alleen de naam veranderd maar niet de nummering! Toen door enkele bewoners werd bedreigd zelf nieuwe nummers naast de voordeur te plakken werd uiteindelijk pas een nieuwe nummering ingevoerd.

JEUGD

Op 18 mei 1945 kwam ik ter wereld - scherpe planning! - maar omdat het huis in het Van Stolkpark nog niet bewoonbaar was vond mijn geboorte plaats op Bezuidenhoutseweg 167 waar mijn ouders na de evacuatie eind 1942 waren gaan wonen; het huis ontsnapte ternauwernood aan het bombardement op het Bezuidenhout in maart 1945. Het Van Stolkpark als geheel was, met uitzondering van de Vijverweg, Dwarsweg en Cremeweg langs de oorspronkelijke waterpartij, waar alle huizen afgebroken waren voor de door de

Duitsers aangelegde tankgracht, de oorlog betrekkelijk ongeschonden doorgekomen maar door veranderde economische omstandigheden, soberder leefwijze en tekort aan huispersoneel kregen veel grote villa's al snel een kantoorbestemming, wat voor mijn drie jaar oudere broer en mij betekende dat er nauwelijks leeftijdgenoten bij ons in de buurt woonden. Wat een verschil met nu! Op de Nutsschool Zorgvliet, onze lagere school, waren dat er in mijn geval slechts twee: Henk(ie) Pander die met zijn moeder en stiefvader in het grote huis Van Stolkweg 15a woonde. Hier werd nog een vooroorlogse staat gevoerd, met huisknecht, kokkin, chauffeur, en verscheidene dienstboden. Op zaterdagavond ging ik er, als de heer en mevrouw Maier uit gingen, met Henkie naar de televisie kijken. Het personeel mocht - mits in uniform! - met de jonge heren meekijken....

En er schuin tegenover woonde op no. 6 de familie Gout, met zoontje Cor, die er thans, ruim zestig jaar later, mirabile dictu, nog steeds woont, en die, naar ik in de Koerier las, onlangs een prijs kreeg voor de mooie wijze waarop door hem het huis weer in de oorspronkelijke staat is gebracht.

VERVAL

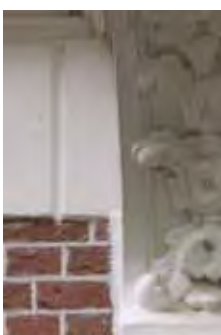
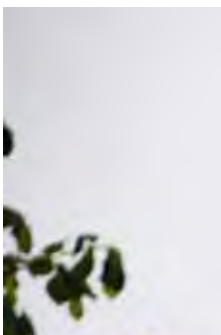
In de beginperiode veranderde er bij de tot kantoor geworden villa's nog niet veel qua uiterlijk karakter. De vigerende verordening stipuleerde dat de kantoorfunctie aan de buitenkant niet zichtbaar mocht zijn - met bij voorbeeld vitrages en gordijnen voor de ramen! -, en de werknemers kwamen op de fiets dus de tuinen bleven voorsnog gespaard. Ook binnen: de rijk versierde stucplafonds verdwenen weliswaar boven "moderne" systeemplafonds, de geprofileerde deuren onder vlakke platen, maar bleven daarmee wel gespaard.

Voor mij zelf kwam het eerste besef van verandering toen vanwege toenemende welvaart er meer en meer auto's kwamen en het toegestaan werd de tuinen in te richten als parkeerterrein. En toen steeds meer sierlijke tuinhedden door gebrekkig onderhoud vervangen werden door onbenullige afscheidingen zag ik dat met lede ogen aan, want ook tuinhedden vormen een m.i. belangrijk onderdeel van het totale beeld. De gemeente stond dit allemaal toe, omdat er in de jaren vijftig en zestig weinig enthousiasme was voor de eclectische bouwstijl die voor de oudste villa's in het Van Stolkpark zo kenmerkend is. Dit betekende ook dat torentjes en allerlei gietijzeren decoraties op daken en dakkapellen geruisloos verdwenen, "te veel onderhoud meneer, suikerbakkersarchitectuur, en niet van deze tijd" kregen we bij protest te horen.....

Een en ander was voor mij aanleiding in de jaren zestig, eigenlijk al een beetje te laat, foto's te nemen van vrijwel alle huizen in hun setting, voor zover die toen nog min of meer aanwezig was. De strenge winter van 1963 was een geschikt startmoment want in de sneeuw fotografeert mooi en dan is er ook meer van de huizen zelf te zien - 's zomers toch dikwijls verscholen achter het rijke groen van onze buurt.

Gaandeweg wilde ik ook graag zien hoe de huizen die voor de oorlog reeds verdwenen waren er hadden uitgezien. Ik constateerde echter tot mijn teleurstelling dat er op het gemeente archief bitter weinig afbeeldingen van villa's in het Van Stolkpark aanwezig waren: eigenlijk alleen indien een architect van zijn eigen werk foto's aan het archief had geschonken, zoals H. Wesstra Jr van Van Stolkweg 2 en 7a. Van inmiddels afgebroken villa's was op het archief niets, er was ook geen

Vervolg op pagina 18

van Stolkpark, Den Haag, 2013

Duinweg 24 Villa Vredelust nu Iraans cultureel centrum met gesloten rolluiken

Van Stolkweg 21 Del Rivo

enkele verplichting om bij toestemming tot afbraak of ingrijpende verbouwing een foto te maken voor het archief. Ik weet niet of die er nu wel is, maar ik heb daar in ieder geval zeer voor gepleit.

Dit leidde ertoe dat ik op het gemeente-archief aan de hand van oude adresboeken begon op te zoeken wie er zoal in het Van Stolkpark hadden gewoond om zo te trachten via oud-bewoners of hun afstammelingen aan foto's te komen. Zonder internet en andere hedendaagse toegangen een heel karwei dat uitsluitend in mijn schaarse vrije tijd kon worden gedaan. Voor zover ik van die eerste bewoners nakomelingen kon vinden trok ik vervolgens de stoute schoenen aan om hen te vragen of zij misschien een afbeelding uit vroeger tijden van het huis van hun ouders/grootouders, oom of tante hadden. Men was in het algemeen zeer welwil-

lend, ik werd altijd alleraardigst ontvangen, maar duidelijke foto's van het huis had men doorgaans helaas niet, hooguit van de familie in de tuin met op de achtergrond een glimp van het huis... Ook als ik vroeg hoe het huis er uit had gezien moest men veelal het antwoord schuldig blijven. Dit leidde mij er later toe een wandeling met quiz voor Van Stolkpark bewoners te organiseren met vragen als: hoeveel schoorstenen staan er op dat huis, of hoeveel erkers, en hoeveel ramen, en teken de voordeur eens, of de balkon balustrade. Een openbaring.... 't leerde velen om voor het eerst eens goed naar de huizen in hun directe omgeving te kijken....

De totale onachtzaamheid van de gemeente t.o.v. de buurt en de manier waarop de toch van kracht zijnde verordening aan de laars werd gelapt was voor enkele bewoners waaronder schrijver dezes uiteindelijk aanlei-

ding om in de jaren zeventig een wijkberaad – de voorloper van de huidige wijkvereniging – op te richten om de autoriteiten duidelijk te maken dat de bewoners het niet met die onverschilligheid eens waren en er uitspraken dienden te komen wat men nu eigenlijk met onze wijk van plan was. Verder verval was voor ons geen optie. Inspraak! Tja, de burger werd mondig en daar moesten veel ambtenaren behoorlijk aan wennen.... Maar het werkte: want na veel getrek en geduw gaf de gemeente eind jaren zeventig aan Bureau Zandvoort opdracht tot een nieuw bestemmingsplan te komen. Hun advies was de woonfunctie te stimuleren in zoverre dat bestaande kantoren mochten blijven maar dat vrijkomende kantoren bij voorkeur weer een woonbestemming moesten krijgen.

Maar er was nog lang het gevoel dat dit allemaal mooi op papier stond maar dat de

Van Stolkweg ter hoogte van nr 23

Hogeweg 18 tuinhek

praktijk weerbarstiger zou zijn, want wie wilde of kon zich nog permitteren in zo'n groot huis te wonen? Je kunt dat wel voorschrijven maar er moeten ook kopers zijn. We hadden echter de tijd mee: gelukkig kwam er meer en meer waardering voor negentiende eeuwse architectuur en ornamentiek en met de groeiende welvaart werd ook ontdekt dat die villa's wel groot waren maar heel goed aan nieuwe wooneisen aangepast konden worden, en hoe heerlijk het wonen in ons park is, letterlijk buiten wonen in de stad, met binnenstad en strand vlakbij, en toch helemaal in het groen...

OOK ANDERE FUNCTIES

We mogen overigens niet vergeten dat er in het Van Stolkpark al - lang voor de eerste ombouw tot kantoren - vanaf het begin gebouwen met een andere functie waren: zo waren er eind negentiende eeuw bij voorbeeld verscheidene tehuizen en verpleeginrichtingen voor "zenuwlijders en -lijderessen". Zoals de Haagse stadsflaneur Johan Gram in 1905 schreef: "Sedert de geneeskundige faculteit verzekert, dat de lucht welke men er inademt, de zenuwen staalt en den zwakken mensch pantsert, vestigt er zich het ene pension na het andere".

Naast de vele pensions en rusthuizen waren er ook hotels, vaak vooral bestemd voor verlofgangers uit Indië. Aan de Van Stolkweg kon men behalve het oude Hotel de la Promenade (op de hoek van de Scheveningseweg), Hotel Alla Bellavista vinden op Van Stolkweg 16, en in 1894 opende het Park Hotel zijn deuren op Parkweg 13 (thans Iran-United States Claims Tribunal). Zeer interessant is ook het vroege voorbeeld van een "woonhotel" wat men later een serviceflat en tegenwoordig al snel Résidence noemt: Van Stolkweg 14 doorlopend naar Kanaalweg, uit 1928. De grootste flats telden 10 vertrekken en verscheidene kamers voor inwonend personeel, en men kon maaltijden bestellen van een centrale keuken.

ARCHITECTUUR

Inmiddels was ik na mijn eindexamen op het V.C.L. in Delft bouwkunde gaan studeren en hoewel de zojuist startende studierichting restauratie mij niet aantrok - ik werd luchthavenspecialist, want van reizen hield ik ook erg - ben ik altijd zeer geïnteresseerd gebleven in negentiende- en vroeg twintigste eeuwse architectuur. En het Van Stolkpark heeft op dit gebied veel te bieden: op de website van de wijkvereniging staan foto's van enkele prachtige voorbeelden van villa's uit die tijd die weer woonhuis zijn geworden en met veel liefde zoveel mogelijk in de oorspronkelijke staat zijn teruggebracht.

Een mooi bewijs voor de herwaardering voor deze na de oorlog zo verguisde architectuur.

Maar ook zijn er in de wijk voorbeelden te vinden van villa's met, naar de mode des tijds, (weliswaar enigszins verwaterde) art nouveau details (Duinweg 8-10), en een meer op Berlage gebaseerde stijl, waarvan Villa Hej Monia (Esperanto = ons huis) op Parkweg 9a een prachtig en gaaf bewaard voorbeeld is. Het werd in 1908 ontworpen door Ir A. Broese van Groenou voor zijn vader Wolter die in Indië fortuin had gemaakt en het interieur is rijk gedecoreerd met herinneringen aan het land dat de bouw mogelijk maakte. Het bleef lang in bezit van de erven maar werd uiteindelijk in 1977 verkocht aan de woon-gemeenschap die hier al sinds 1945 woonde. De bewoners kregen na de aankoop prompt onderling ruzie en dat luidde in 1985 het eind ervan in. Voordat dit zover was heeft een der bewoners - de fotograaf E.C. Van Lissa Nessel - mij n.a.v. mijn opstel over de wijk in het jaarboek van Die Haghe (1970) een serie prachtige opnamen van het huis geschonken, waarvan één hierbij is afgebeeld.

Kwam er omstreeks 1912 een eind aan de bouw van grote villa's ook daarna is er nog van alles in verscheidene stijlen gebouwd, in afgesplitste delen van de grote tuinen van de oudste huizen, en bij herverkaveling van een afgebroken huis. Zo bij voorbeeld de architectonisch interessante "engelse" huizen op Belvédèreweg 1-7 uit 1913, van architecten J.J. Gort & Ir J.G. Robbers, die er ook zelf gingen wonen, en een van de weinige in vakliteratuur vermelde Van Stolkpark panden. En in de dertiger jaren, de Amsterdamse school invloeden van het rijtje Belvédère weg 15-21, de Haagse stijl van Co Brandes (van o.a. Marlot) van Duinweg 4b, 4c, 6 (1940), Van Stolkweg 20-20a-20b (1940), en Prof. Gerbrandyweg 1-13 en Duinweg 2-4 van architect Schippers, een leerling van Co Brandes (1938) - het is al met al een heel gevarieerd aanbod van architectuurstromingen tot en met de tweede wereldoorlog.

EPILOOG:

Ondanks veel tegenslag in de jaren zestig en zeventig heeft het Van Stolkpark - dankzij de

inspanningen van bevroegen bewoners - met zijn sierlijke gebogen lanen, het vele groen, de gevarieerde en inmiddels ook door velen zeer gewaardeerde architectuur en zijn handige ligging ten opzichte van binnenstad, congrescentrum, en badplaats - bewezen ook ruim 140 jaar na de start volledig levensvatbaar te zijn. De foto's die ik vijftig jaar geleden maakte nu beziende valt mij op dat de buurt ondanks hier en daar te groot uitgevallen nieuwbouw zijn karakter toch heel goed heeft weten te behouden. Wel valt meteen op hoe autoloos de wijk toen nog was! *What bliss...* weliswaar nam ik de foto's meestal op de vroege zondagmorgen wanneer de kantoren gesloten waren, maar ook de bewoners waren toentertijd nog niet sterk gemotoriseerd...

Ik breng hierbij hulde aan de visie van de stichter, het aantrekkelijke oorspronkelijke stedenbouwkundige ontwerp van de firma Zocher, aan de bewoners die ondanks tegenwerking van de gemeente hebben geknokt het karakter van de wijk te behouden, aan de actieve wijkvereniging en aan diegenen die al 99 afleveringen lang voor een lezenswaardige en informatieve Koerier hebben gezorgd.

Gilles Hondius, Stonham Aspal, Suffolk, VK, mei 2013

Parkweg 9a, ingang

Schilders in en om het Van Stolkpark

Het is moeilijk je voor te stellen hoe het gebied waar wij nu wonen er in vroeger tijden uitgezien moet hebben. Woeste duinen, de 'wildernisse' genaamd. Met hier en daar aardappelveldjes van de bewoners van Scheveningen. Vanaf 1880 zijn we goed voorzien van foto's, waarop we onze leefomgeving duidelijk kunnen herkennen.

Voor die tijd zijn we aangewezen op afbeeldingen van schilders en graveurs die ons een wellicht niet geheel waarheidsgetrouw, maar wel kleurrijk beeld geven. Onze leefomgeving komt dan prachtig over.

In het nalatenschap-in-beeld van schilders van de Haagse school zijn veel pittoreske beelden van de Bosjes. Zo is er het schilderij van de aardappelleesters van de hand van Philip Sadée (1837-1904). Théophile de Bock (1851-1904) legde in 1889 de boerderij van de Bataafse Boer vast. Jules Destrée (1863-1936) legde in 1878 beide kanten van de Wittebrug vast, zowel het uitzicht op de Kanaalvilla als op de noordzijde van het Kanaal. Destrée schilderde op verzoek van Hendrik Willem Mesdag voor diens Panorama het Van Stolkpark in wording. Vincent van Gogh (1853-1890) wijdde in 1882 een schets aan een 'hoekje in het Van Stolk-

park', met uitzicht op de villa's in aanbouw aan het eind van de Van Stolkweg. Charles Rochussen (1814-1894) werd geïnspireerd door de in 1873 aangelegde 72-trapjes op de Kogelenberg, nu de hoek van Cremmerweg en Haringkade: een dromerig tafereel waarop een paar vrouwen elegant de trap met de rustieke knuppeltjesleuningen afdalen.

Zij waren als schilders van de Haagse School regelmatig in de Bosjes te vinden. Wel mopperden ze erover dat door de nieuwe aanleg en het graven van de Waterpartij de echt pittoreske plekken verloren gingen. Maar juist door de nieuwe aanleg van de Bosjes ontstonden prachtige plekken, die even aantrekkelijk waren.

De nieuwe bebouwing was evenmin een onmiddellijke voltrefter. Thomas van Stolk mocht dan wel toestemming gekregen hebben een villapark aan te leggen dat niet slechts in het karakter van de Bosjes moest passen, ja zelfs daar een onderdeel - vooral uiterlijk - van zou moeten zijn, de nieuwerwetse villa's vielen niet bij iedereen in de smaak.

De volgende beelden staan nog niet in eerdere publicaties over de wijk, en tonen de voortgang in de ontwikkeling van het Van Stolkpark en Scheveningse Bosjes.

JAN VAN GOYEN (1596-1656)

In 1646 trok Jan van Goyen erop uit om zijn gezicht op Scheveningen vast te leggen. De opzet van het schilderij doet denken aan het stadsgezicht dat hij paar jaren later, in 1650/1 in opdracht van de burgemeesteren van Den Haag, vanuit het zuidoosten schilderde.

Van Goyen schilderde vanaf een duintop niet ver van een korenmolen, mogelijk de Noordmolen aan de latere Zeestraat. Centraal staan toren en schip van de Scheveningse kerk met omliggende bebouwing van het dorp. Het gebouw links is wellicht een voorloper van de vuurtoren, en daarachter is de zee te zien, met een aantal zeilschepen. Wat opvalt is de ruige begroeiing van de duinen op de voorgrond. En dat alles onder een prachtige wolkenlucht.

Het is jammer dat we om dit fraaie schilderij in het echt te zien naar Leipzig moeten reizen, waar het te vinden is in het Museum der Bildenden Künste. Attente wijkbewoners stuurden mij een fotokaart toe, waarop jammer genoeg de dagmaat van het schilderij niet vermeld wordt.

AREND PIETER VAN LANGENHUYSEN

De steendrukken of lithografieën van Van Langenhuysen zijn bijzonder levendig. Voor

Jan Van Goyen, Scheveningen

Arend Pieter van Langenhuysen, Wittebrug

onze omgeving noem ik uit de serie die hij in 1840 uitgaf de Scheveningsche Brug (in feite het Scheveningseveer, de brug van het Noordeinde naar de Zeestraat), het Gezicht op het Tolhek en het Gezicht op de Konin-
ginne-Brug over 't Kanaal, compleet met de herberg De Goede Aanleg.

HERMANUS WELSINK (1809-1888)

Dirk Louis Welsink, beroep fabrikant, verkreeg in 1863 een perceeltje 'woeste duin-
grond' ter grootte van ruim 3350 m² in erfpacht. Het terrein, dat vermeld wordt als de huurgrond 'de Beerepoot' richtte hij in als vinkenbaan.

Het schilderij dat zijn broer Hermanus Welsink (1809-1888) op de Beerepoot maakte ziet uit op Scheveningen, waarvan we links de kerk, rechts het Badhuis en wat meer op de voorgrond de molen aan het eind van de latere Badhuisstraat zien. Van de activiteiten bij het Kanaal is een prachtig beeld, evenals van het huisje onder aan het duin - ook gebouwd ten dienst van het graven van het Kanaal.

Hoewel Dirk Louis Welsink een erfpacht voor dertig jaar was aangegaan, beëindigde hij die na een paar jaar, vanwege de aanleg van de wasserij en bleekinrichting.

PIETER ALARDUS HAAXMAN (1814-1901)

Dat ook nieuwe elementen in de bosjes konden inspireren laat de aquarel zien die de schilder Pieter Haaxman in 1882 maakte van de net voltooide Ver Huellbank, waarop mogelijk een aantal familieleden uitrustten tijdens een wandeling met hun hond. De omgeving van de bank, die geplaatst was aan de oostzijde van de Waterpartij, toont wel dat de plantsoenaanleg nog niet voltooid was, al was het maar de 'verkankerde' populier op de achtergrond.

De aquarel werd al snel verkocht en uitgevoerd naar de Verenigde Staten, waarvan-
daan hij onlangs terugkeerde.

PAUL GABRIEL

Vanaf het moment dat hij op de Kanaalweg 33 (nu 113) kwam wonen, schilderde Paul Gabriel (1828-1903) veel in zijn omgeving. Vanuit zijn huis maakte hij een prachtig gezicht op de kustlijn, met Seinpost en Kurhaus. Toen door de bouw van huizen aan de overzijde van de Kanaalweg hem dit zicht ont-
nomen werd verhuisde hij – teleurgesteld – in 1894 naar een nieuw huis aan het Frankenslag.

Voor het schilderen van Villa Ma Retraite aan de Dwarsweg, dat aan de andere zijde

Hermanus Welsink, De Beerepoot

Pieter Alardus Haaxman, De Ver Huellbank

Paul Gabriel, Panorama in de Scheveningse Bosjes

van de Waterpartij lag, koos hij een plek op het Belvédèreduin. Midden op het schilderij staat Villa Ma Retraite, de toren rechts zal van de eerste Antonius Abtkerk zijn. Het schilderij moet rond 1890 vervaardigd zijn. Ma Retraite werd afgebroken, maar ook haar opvolger, de uit 1906 daterende Villa Ten Vijver, tezamen met een aantal andere villa's tijdens de Tweede Wereldoorlog, voor de aanleg van de Atlantikwall.

JOHANNES JOSEPH DESTRÉE

Voordat Villa Bagatelle, later Rusthoek, op de hoek van het hoge pad van de Scheveningseweg en de Kanaalweg, met het daarbij behorende park dat liep tot aan de Rusthoekstraat, omstreeks 1900 verkaveld en bebouwd werd hadden de huizen aan de Kanaalweg een onbelemmerd uitzicht op de kerk van de Antonius Abt en de huizen van Scheveningen. Het huis Kanaalweg 37-39 kreeg niet ten onrechte de naam Huize Dorpzicht. Vanaf de Kanaalweg schilderde Johannes Joseph Destrée (1853-1932) rond 1887 een pad waarop een vrouw en een kind wandelen. Rechts van de vrouw grazen schaaapjes.

Johannes Joseph Destrée, Kanaalweg

WILLEM BASTIAAN THOLEN

Ruim veertig jaar lang, van 1887 tot aan zijn dood woonde Willem Bastiaan Tholen (1860-1931) in de Kanaalvilla tegenover de Wittebrug. Veelvuldig schilderde hij de zeil- en zandschepen die door het Kanaal voeren.

Tholen werkte meermalen in de Bosjes, op loopafstand van zijn huis. Dan nam hij een of meer van de in de in een tuinhuiswoning van de Kanaalvilla wonende kinderen Arntzenius (Robert, Elisabeth Caroline, Dora, en de drieling Péronne, Constance en Paul) mee, die al spelend model stonden voor de schilder.

Veel van de schilderijen van Tholen zijn tamelijk donker. Een uitzondering hierop vormt de vrolijke aquarel uit ongeveer 1888 met spelende kinderen op de zanderige speelplaats aan de Kerkhoflaan. Hij is pas sinds kort weer terug in Nederland, na een jarenlang verblijf in de Verenigde Staten.

Van de favoriete speelplaats zijn een aantal tekeningen bekend, en ook een olieverfstudie van uit 1889.

Willem Bastiaan Tholen, Kinderspeelplaats

JOHANNES BOSBOOM

In augustus 1874 huurde het echtpaar Jan Bosboom en Truitje Bosboom-Toussaint een kamer boven 'Zeerust' in Scheveningen, waar zij van een uitzicht genoten dat hen tot lyrische ontboezemingen inspireerde. Bosboom raakte zo enthousiast van de omgeving dat hij er weer op uittrok om buiten te werken. In die tijd ontstonden tekeningen van halfweg Scheveningen en De Bataaf, 'die zeer geapprecieerd worden door lief-

Het echtpaar Bosboom op 'Erica'
Aquarel van J. Bosboom 1874

Johannes Bosboom, Erica

hebbers en kunstenaar beiden', zoals Truitje Bosboom in haar nieuwjaarsbrief aan Marie van Tienhoven schreef.

In 1874 logeerden de Bosbooms regelmatig in het Klein Zorgvliet, waar Marie van Tienhoven kamers voor hen gehuurd had en 'de kille ongemeubelde kamers in een gezellig verblijf had omgetooverd, werwaarts mijn eigen armstoel, mijn eigene schrijftafel, mijn kleine lessenaar waren overgebracht, op zulke wijze, dat ik er weldra zat als bij mij thuis, met dit onderscheid, dat ik, van alle materiele bemoeiingen ontslagen, mij rustig kon neerzetten om mij geheel aan mijn werk te wijden,' aldus Truitje Bosboom.

Vanuit de aan de overzijde van het Hoge Voetpad gelegen villa Erica, waar de familie Van Tienhoven woonde, werd goed voor de Bosbooms gezorgd. Van het oversteken van

Rudolf Bremmer, Kapel Katholieke begraafplaats

Gilles Hondius is de auteur van het opstel voor het jaarboek van Die Haghe, "Het Van Stolkpark, de geschiedenis van een 'Rotterdams' buurtje tussen Scheveningen en Den Haag." Daar kreeg hij in 1970 de 'Die Haghe'-prijs voor. Hij had een succesvolle carrière bij NACO, Nederlands Airport Consultants B.V., waarvan hij zestien jaar directeur was. Na zijn pensionering is hij onder andere actief in de door hem opgerichte Stichting Gilles Hondius Fonds, die steun geeft aan cultuuruitingen, kunstbeoefening en wetenschappelijk onderzoek.

het Hoge Voetpad maakte Bosboom een intieme aquarel.

Mevrouw Bosboom schreef in deze idyllische omgeving haar roman *Majoor Frans*. Het lijkt niet onaannemelijk dat de Bosjes ook inspiratie opgeleverd hebben.

RUDOLF BREMMER (1900-1993)

Rudolf Bremmer bezocht ook de Scheveningse Bosjes, in 1941, en tekende en schilderde een aantal karakteristieke situaties. In januari een wintergezicht met sneeuw, later in het jaar een gezicht op de kapel van de

Katholieke begraafplaats. Opvallend is dat er maar weinig bomen staan. Heel precies herkenbaar zijn de huizen op de hoek van de Bankastraat en de Kerkhoflaan.

Het zal weinig moeite kosten bovenstaande selectie aan te vullen. Wordt vervolgd?

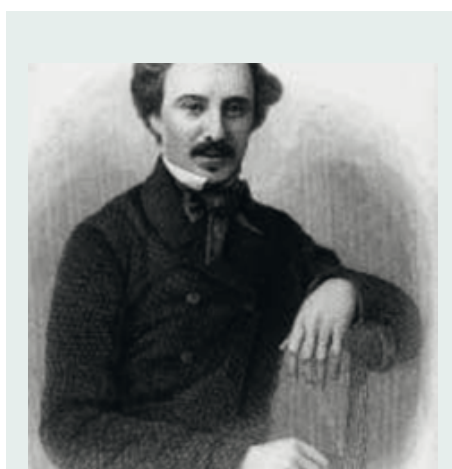
Met dank aan: Dick en Liet Muntendam-Schreuder, Arnold Ligthart, Martin Spaans Azn en H. Reeser.

Anneke Landheer-Roelants

De banken voor Henri Ver Huell en Jacobus Jan Cremer aan de Waterpartij

Plaatsing in 1881 van twee banken

Na de aanleg van de Scheveningseweg en het beplanten van aan het aan de noordkant van de weg gelegen duinterrein met onder andere populieren en iepen, en later eikenhakhout, was er weinig meer aan onderhoud gedaan. Na 1860 pleitte het gemeenteraadslid Jonkheer Henri Christiaan Aarnoud Ver Huell voor een nieuwe aanleg en beplanting van de Scheveningse Bosjes. Het graven van een Waterpartij was daarvan een belangrijk onderdeel. Van de Bosjes kan gezegd worden dat zij druk bezocht waren. Dat vormde aanleiding voor de Gemeenteraad om te besluiten Ver Huell te eren door het plaatsen van een bank aan de Waterpartij. Henri Ver Huell is zelf regelmatig poolshoogte gaan nemen om zich op de hoogte te stellen van de voortgang van de plaatsing. De laatste keer dat hij dat deed was een

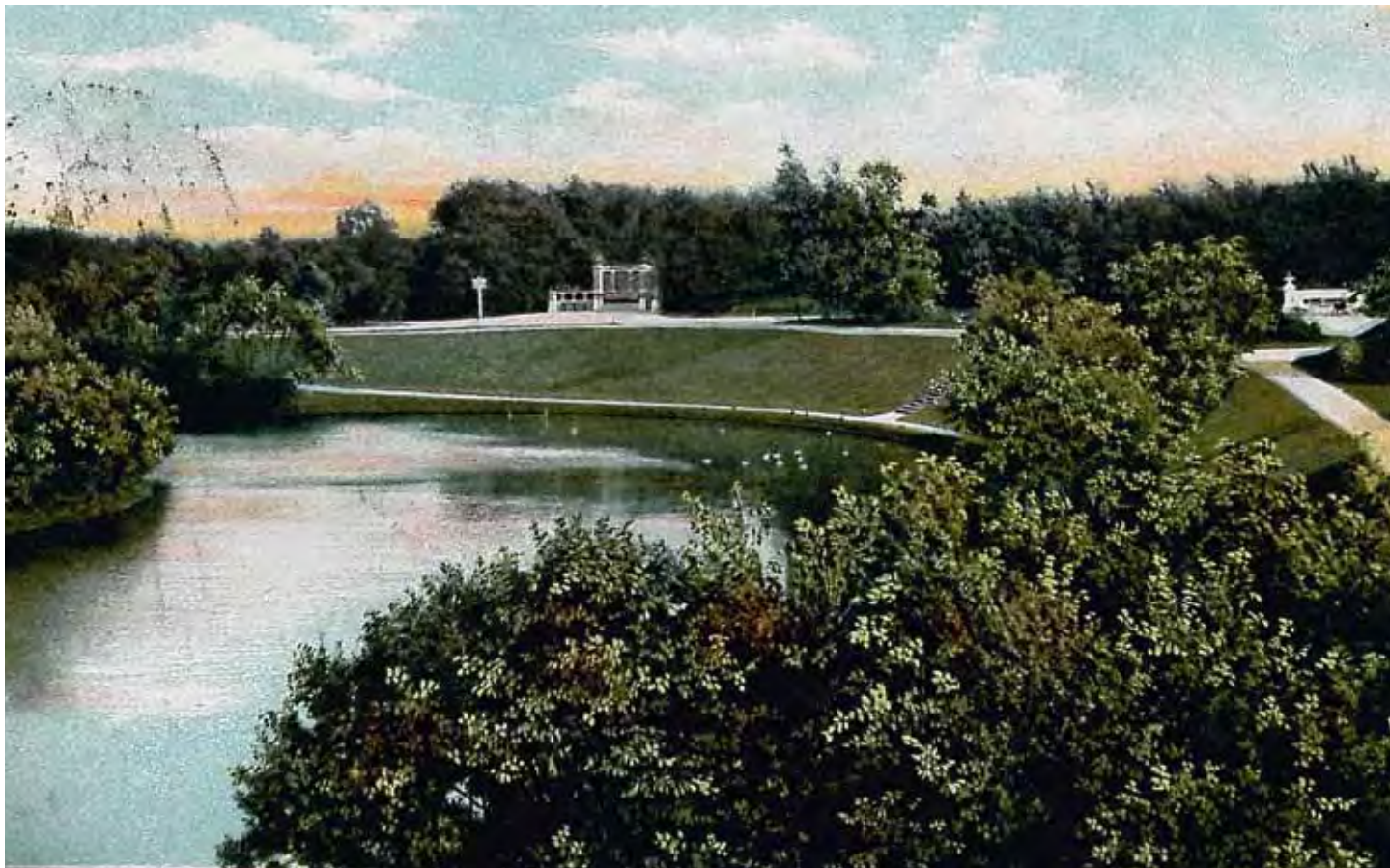

Jacobus Jan Cremer (1827-1880), schrijver en schilder

week voor zijn dood op 28 augustus 1881. De feestelijke onthulling in zijn bijzijn, die voor 5 september was vastgesteld, werd afgelast en de bank werd op 28 september van dat jaar onthuld.

De schilder en schrijver Jacob Jan Cremer maakte regelmatig vanuit zijn huis in de Archipel een wandeling in de Scheveningse Bosjes. Zijn specialiteit lag in het schilderen van Gelderse landschappen, die met groot succes op verkooptentoonstellingen geëxposeerd werden. Zijn schilderijen zijn opgenomen in de collecties van het Rijksmuseum in Amsterdam en het Gemeentemuseum in Arnhem.

De schrijverscarrière van Cremer begon in 1850, in de periode dat de historische roman nog zeer in trek was. Zijn eersteling *De Lelie van 's-Gravenhage* die in 1851 uitkwam

De Cremerbank en de Ver Huellbank in 1904

werd echter een mislukking. Het ontmoedig- de Cremer niet met schrijven door te gaan. Een reeks korte vertellingen, de Betuwsche Novenen en Overbetuwse Novenen werden niet alleen in druk uitgegeven, maar in ge- heel Nederland door de schrijver voorgedra- gen. Dat droeg in hoge mate bij aan zijn be- kendheid. Door uitgekende contracten met uitgevers was hij een van de eerste schrijvers in Nederland die goed wist te verdienen aan zijn kopijrechten. Zijn sociale bewogenheid bracht hem er toe om een deel van de op- brengsten van zijn letterkundig werk te be- stemmen voor anderen.

In 1877 verscheen het eerste deel van zijn veertien delen Romantische werken. Hij zou het voltooiën van de uitgaven niet meer be- leven: op 5 juni 1880 overleed hij. Een co- mité zorgde voor plaatsing van een bank die zou herinneren aan Jacobus Jan Cremer. De onthulling, in bijzijn van zijn vrouw en twee dochters vond op 23 december 1881 plaats. Het comité had een grote stem in het uit- zoeken van een plaats voor de stenen bank, die in een boog gebouwd was. Eén van de suggesties van de kant van de Fabricagecom- missie, die belast was met de plaatsing, was de oosthelling van het Hoge Duin (nu Bel- vedèreduin). Dat werd verontwaardigd afge- wezen en een compromis werd gevonden in plaatsing van de bank op enige afstand van de Ver Huellbank.

Verdedigingslinie 1943

De Duitse bezetter, bevreesd voor een aan- val vanuit Engeland, besloot tot de aanleg van een verdedigingslinie langs de kust, de zogenaamde Atlantikwall. Deze liep vanuit Kijkduin naar Oosterbeek bij Clingendael, dwars door de waterpartij in de Scheve- ningse Bosjes. Schootsveld aan de kant van de kust werd verkregen door het slopen van Huize Ten Vijver aan de Dwarsweg en de tien villa's langs de Cremerweg, die stonden op de plaats waar nu de Professor Teldersweg loopt.

En zo werden na de aanwijzing als vesting- gebied van dit gedeelte van de Scheveningse Bosjes de Cremerbank en de Ver Huellbank in 1943 afgebroken en opgeborgen.

Herplaatsing in 1956

In 1950 was het zover dat er een Wederop- bouwplan kon worden vastgesteld voor het Stadhoudersplantsoen en de Scheveningse Bosjes.

Al eerder was er een inventarisatie gemaakt van de werkzaamheden die nodig waren om alle verdedigingswerken op te ruimen, zoals het verwijderen van betonfunderingen en asperges.

In de eerste overweging voor de herplaat- sing van de Cremerbank en de Ver Huell- bank werd uitgegaan van ongeveer dezelfde plaats waar de banken voor 1943 gestaan

hadden. De strook die na aanleg van de Tel- dersweg overbleef was echter te smal. Aan- gezien er geen fondsen beschikbaar waren voor grondaanvulling van het talud van de Waterpartij werd van die gedachte afgezien. Voor een nieuwe plek voor de Cremerbank was de beslissing gauw genomen. Vanaf de oosthelling van het Belvédèreduin was de si- tuatie "met uitzicht op het silhouet van de stad met op de voorgrond een fraai gezicht op de Waterpartij en de zuidoostoever daar- van" een doorslaggevend argument voor de plaatsing.

Voor de Ver Huellbank werd langer over- legd. Uiteindelijk werd beslist tot plaatsing aan de noordkant van de Waterpartij, waar ook de Ver Huellbank een fraai uitzicht kon krijgen.

Na de herplaatsing in 1956 heeft de bomen- en plantengroei rond de beide banken niet stilgestaan. De Ver Huellbank staat wat op- vallender aan de Ver Huellweg – die vroeger Cremerweg heette -, de Cremerbank aan de Duinweg. Helaas, het silhouet van de stad is door de hoge begroeiing wat moeilijker te vinden.

Maar wel is duidelijk dat beide banken een waar sieraad voor de Scheveningse Bosjes vormen.

Anneke Landheer-Roelants

Van de Belvédère gezien...

Kort nieuws

Van Stolkpark is Barcelona

Op 11 mei 2013 was het Van Stolkpark even Barcelona... Er werden filmopnames gemaakt voor Cruyff, een vierdelige dramaserie die in 2014 op de televisie komt.

Veel renners door de wijk voor CPC

Een eindeloze stroom renners liep de 10 km die door onze wijk ging!

4 mei

Elk jaar is er een bijeenkomst bij het Monument aan de Hogeweg om de slachtoffers van het Englandspiel te herdenken. Dank aan de 7 jonge wijkbewoners en vrienden die dit jaar hebben geholpen! Nieuw dit jaar was de aanwezigheid van de zendamateurs, die met een "special call PA 54" (54=het aantal slachtoffers van het Spiel) de tragiek van spionage en contraspionage benadrukten.

Van de Belvédère gezien...

Kort nieuws

Schoolveiligheidsconvenant en Plan van aanpak

De rector van het VCL, de heer M.J. Arnouts, heeft op 26 januari 2012 namens het VCL het convenant Schoolveiligheid Scheveningen met wethouder, politie, OM, en vier andere scholen in Scheveningen ondertekend.

Het gaat om een bestuursafpraak waarbij BenW van Den Haag hebben besloten dat in alle acht stadsdelen een dergelijk convenant moet komen. Inmiddels hebben vijf van de acht stadsdelen er een. Wijkverenigingen of omwonenden hebben geen vastgelegde rol in het convenant. Er kan aan de tekst van het convenant niet gesleuteld worden, deze is vastgesteld en hetzelfde in ieder stadsdeel.

Het convenant is een intentieverklaring. Dan komt er een Plan van aanpak dat een praktische invulling geeft per school en dat door de betreffende school wordt opgesteld.

Alle elementen die de school rond het onderwerp schoolveiligheid in en om de school belangrijk vindt kunnen worden opgenomen in het Plan van aanpak. Het initiatief ligt bij de school omdat de school het beste weet wat de omgevingspecifieke situatie van de school is. Het betreft vaak afspraken met HTM, Bewonersverenigingen, winkeliersverenigingen Albert Heijn, etc. Het Luzac Lyceum kan zich ook nog aansluiten bij het Convenant Schoolveiligheid Stadsdeel Scheveningen.

In september komen vertegenwoordigers van de scholen en de gemeente en ook de wijkvereniging bij elkaar om het plan van aanpak vorm te geven. Punten als gladheid, parkeren, roken en zwerfvuil komen aan de orde. Insteek is om procesafspraken te maken t.a.v. communicatie in het geval van overlast.

Daartoe horen wij graag van u, wijkbewoners of er nog opmerkingen/ suggesties zijn t.a.v. de schoolveiligheid die u graag wilt voorleggen om te worden opgenomen in het Plan van aanpak. (Doorgeven via info@vanstolkpark.nl)

Geef u vooral meldingen door aan de gemeente

Als iets onveilig is of kapot- geeft u dat dan vooral door aan de gemeente. U kunt het melden op de www.denhaag.nl of bellen naar 14070. Zo heeft de gemeente weer

een aantal kapotte prullenbakken langs de weg vervangen en ook bomen herplant.

Er is goede hoop dat ook aan onze kant

van de Scheveningse Bosjes eind dit jaar/ begin 2014 de kapotte bankjes en verroeste prullenbakken worden vervangen.

Van de Belvédère gezien...

Kort nieuws

Tijdelijke keerlus bij Madurodam wordt definitief

De gemeente heeft nieuwe plannen gemaakt voor de keerlus van tram 9 tegenover Madurodam. Men is inmiddels bij variant nummer 12. Het ontwerp zal ook zijn in te zien tijdens inloopbijeenkomsten voor tram 9 op de Nieuwe Parklaan. De tijdelijke keerlus wordt definitief.

Men wil dit doen om op afroep extra trams te laten rijden tijdens de spits. Dit om te voorkomen dat reizigers op haltes tussen Madurodam en het centrum niet kunnen instappen omdat de tram vanuit Scheveningen of Den Haag Centraal vol zit.

Hiervoor moet een afwijkingsbesluit worden overwogen op de nu geldende beheersverordening. Tegen dat besluit kunnen zienswijzen worden ingediend.

Er komt een stukje spoor waarop de nieuwe trams kunnen (kop-)keren. Perrons worden verlengd en verhoogd voor de gelijkvloerse instap. Het niet gebruikte perron bij Madurodam wordt weggehaald. De bocht van het tracé schuift iets op richting stad.

Jammer genoeg moeten daarvoor waarschijnlijk 2-6 bomen gekapt worden. Deskundigen bekijken of kap echt onvermijdelijk is. De bomen worden gecompenseerd door nieuwe bomen iets verder op het plantsoen. Er gaan ook 19 parkeerplaatsen weg en een stukje groen.

Goed nieuws is dat er bij de halte aan de Koninginnegracht "fietsnietjes" komen waar 10 fietsen kunnen worden geparkeerd.

Gele zakken tegen meeuwenoverlast en ORACs

Eind mei werden in verschillende Haagse wijken extra stevige gele vuilniszakken bezorgd. Ze helpen tegen zwerfvuil op straat, dat ontstaat als meeuwen vuilniszakken open pikken. Meeuwen komen minder snel op de gele zakken af en ze krijgen ze ook niet zo makkelijk open als de gewone grijze vuilniszakken. Vooral tijdens het broedseizoen, dat nu begonnen is en tot in juli duurt, is de overlast die meeuwen zo veroorzaken groot.

Wie de zakken niet bezorgd krijgen, kunnen de zakken gratis ophalen bij het stadsdeelkantoor Scheveningen en bij stadsboerderij 't Waaygat. Hierbij geldt: zolang de voorraad strekt.

Waar ondergrondse afvalcontainers (ORACs) staan, is minder zwerfvuil. Daarom is de gemeente voornemens om voor de Visserijbuurt (de wijk aan overzijde van de Kanaalweg) en de Kanaalweg ook ORACs te plaatsen. Waar meer huizen met tuinen zijn, geven bewoners doorgaans de voorkeur aan minicontainers. Beide systemen kunnen niet door elkaar gebruikt worden.

Een nieuwe bewoner vroeg minicontainers aan voor Parkrust

Van de Belvédère gezien...

Kort nieuws

Asfaltfietspad bij Madurodam

Er komt een asfaltfietspad langs de Haringkade ter hoogte van Madurodam. Het wordt dit najaar aangelegd, zo mogelijk in de herfstvakantie.

Cupcakes een succes bij jong en oud!

Op zaterdag 19 januari heeft een groot aantal kinderen uit de buurt prachtige cupcakes gemaakt! Met en voor de ouderen van Duinrust. Het was een groot succes dankzij de onmisbare vrijwillige inzet van buurtbewoner Danielle van Englishrose cupcakes. Volgens de coördinator Welzijn van Duinrust, Anja van Velzen, hebben de bewoners er nog een lange tijd van nagenoten.

Vervolg op pagina 30

Toekomst: de twee helften van de Scheveningse Bosjes herenigd?

Voorstel voor een nieuwe oplossing voor een oud probleem.

De gemeente heeft het idee de Scheveningse Bosjes, Nieuwe Scheveningse Bosjes, Westbroekpark, Hubertusduin, Klein Zwitserland en Zorgvliet te verbinden tot een geheel. Dat wordt "duurzaam park voor de vrede" genoemd, of eerder ook wel "internationaal park". In maart zijn daarover een drietal presentaties gehouden, waarop de wijkvereniging heeft gereageerd (zie www.vanstolkpark.nl). Een belangrijk knelpunt bij het verbinden is de Teldersweg, die de Scheveningse Bosjes doormidden klieft.

In het ontwerp bestemmingsplan Scheveningse Bosjes uit 1991 stond een prachtig ontwerp van DHV voor een ecoduct over de Teldersweg, waardoor de twee helften van de Scheveningse Bosjes weer herenigd zouden kunnen worden. Het is er nooit van gekomen. Ook in die -achteraf gezien goede tijden- werd het plan te duur gevonden.

Een medewerker van een ingenieursbureau

maakte recent een nieuw ontwerp voor een verdiepte ligging van de weg tussen Ver Huëllweg en Van Stolkweg (net voorbij het Promenade hotel/Crowne Plaza). Verwijderd zand wordt hergebruikt op de overkapping en de randen, planten en struiken kunnen erop groeien. Het oorspronkelijke duin wordt zo hersteld.

Daarbij kan gebruik worden gemaakt van een nieuwe techniek. De tunnelwanden worden met hydraulische vijzels aan trekankers de bodem ingetrokken. Deze bouwmethode heeft verschillende voordelen, zoals hoge bouwsnelheid, lage kosten, geen beschadiging van de begroeiing door bronbemaling tijdens de bouw.

Veel varianten zijn mogelijk. Gemeente en belanghebbenden zouden in overleg daartussen kunnen kiezen. Op de tekeningen staan twee oversteken voor voetgangers en fietsers, bij de Ver Huëllweg en vlakbij het Indisch Monument. Een deel van de weg is overkluisd, een

deel half open. De openingen kunnen variëren in lengte of breedte. Ze moeten uiteraard goed worden afgeschermd door hekken of relingen.

We lieten het voorstel zien aan onze deskundige in de wijk, Ir Koos Zeper. Die wees erop dat zo'n project zijns inziens niet in de weg mag staan van een integrale oplossing voor de hele Noordwestelijke Hoofdroute, van Madurodam naar Loosduinen. Het is van groot belang de weg zo in te richten dat het ideaal voor de toekomst, met - al dan niet geboorde - tunnels, zonder probleem kan worden aangelegd.

Overigens voegt Koos toe dat er helaas niets meer is gebeurd aan de verschillende mogelijkheden voor varianten voor de Noordwestelijke Hoofdroute sinds die in mei 2012 door de Gemeente zijn voorgelegd aan de Klankbordgroep Internationale Ring. Deze varianten dienen dringend verbeterd te worden. Zoals ze voorlagen zijn ze niet acceptabel, en lossen ze de verkeersproblemen niet op!

Beheersverordening vervangt bestemmingsplannen!

Raad stelt behoudende beheersverordening vast

Op 25 april heeft de Gemeenteraad de beheersverordening "Van Stolkpark en Scheveningse Bosjes" vastgesteld. Die vervangt de twee aparte bestemmingsplannen voor de wijk en de bosjes. Een beheersverordening is conserverend van aard. Dat wil zeggen dat er geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt; dat is een voordeel. In principe verandert niets, de bestaande ruimtelijke structuur wordt vastgelegd. De waarden van het Beschermd Stadsgezicht worden behouden. Die vormen het uitgangspunt voor de regeling.

De beheersverordening is op 23 mei in werking getreden, er kan geen beroep meer tegen worden aangetekend.

HET ONTWERP WORDT BETER EN BETER

Probleem van de eerste ontwerp-beheersverordening was dat deze niet behoudend genoeg was. Het ontwerp maakte toch verschillende dingen mogelijk die volgens de vroegere bestemmingsplannen niet mochten. En die in strijd waren met het behoud van het karakter van het gebied. Allerlei bedrijvigheid, het volbouwen van aanbouwsproten, het verharderen van tuinen, overal masten zonder enige beperking in aantal of hoogte, enz. De gemeente heeft met zorg onze reactie in aanmerking genomen en een tweede ontwerp voorgelegd dat al veel beter was. Daarop heeft de wijkvereniging weer gereageerd. In het uiteindelijke Raadsvoorstel staat de reactie van de gemeente daarop: er is weer een flink aantal verbeteringen aangebracht.

DE WOONFUNCTIE MOET BEVORDERD

We hebben vooral ingezet op het bevorderen van de woonfunctie. Dat was een belangrijk doel uit het bestemmingsplan dat dertig jaar lang van kracht was. Daarom gaf het plan bijna alle gebouwen de exclusieve bestemming "wonen". Ook al mochten deze volgens het overgangsrecht in gebruik blijven als kantoor of school. Het idee was dat dat het behoud van het karakter van de wijk, ook het groen, ten goede zou komen. Dat is juist gebleken. Twintig vroegere kantoren/scholen worden nu inderdaad weer bewoond en zijn door de eigenaars met zorg gerestaureerd.

Ze hebben vaak prachtige tuinen aangelegd. Dat komt ten goede aan het parkachtige karakter van de wijk. Dit is overigens ook goed voor de natuur. De eekhoorns, buizerds, boomklevers en spechten uit het bos hebben een groter leefgebied als het groen tussen de huizen doorloopt.

In de uiteindelijke versie hebben de meeste gebouwen in de wijk hun exclusieve woonfunctie behouden. Dat is echter niet voor alle gebouwen zo; voor een klein aantal is de bestemming veranderd in "maatschappelijk".

DE WIJKVERENIGING IS NIET GELUKKIG MET SOMMIGE TOEVOEGINGEN

In het tweede ontwerp werden nieuwe uitbreidingsmogelijkheden geschapen, die in het eerste niet voorkwamen.

In het raadsvoorstel werden ook stukken toegevoegd die ons inziens nog beter hadden gekund. Een voorbeeld: "De doelgroep voor dit gebied zijn vooral welgestelde emptynesters en internationals." Dat is verkeerd samengevat uit de Woonvisie van de gemeente. Bovendien klopt het niet met de

realiteit. De doelgroep zou eerder "het moderne gezin" moeten zijn, zoals dat in het bestemmingsplan werd genoemd. Inderdaad zijn er nu genoeg gezinnen om een kindereest mogelijk te maken! Het splitsen van villa's in appartementen werd in het plan ook als mogelijkheid genoemd om de woonfunctie te bevorderen. Dat is natuurlijk mooi voor "emptynesters", maar om die nu als primaire doelgroep voor de wijk te benoemen?

Jammer is ook, dat de doelstelling van de verordening het unieke karakter van het gebied te behouden veel uitgebreider en duidelijker werd uitgewerkt in de oude bestemmingsplannen, dan in de nieuwe beheersverordening.

DE RAAD GING NIET VOOR DE "TIEN"

Zo had het plan nog op punten kunnen worden verbeterd. Het kreeg van ons een "acht", en zou een "tien" waard zijn geweest als onze voorstellen waren overgenomen. Het heeft echter niet zo mogen wezen. De raadsleden hebben onze laatste voorstellen voor verbeteringen niet overgenomen. Is dat erg? Al met al scoort de uiteindelijke beheersverordening toch veel beter dan de "onvoldoende" van het eerste ontwerp.

Als voorzitter wil ik het team dat alle stukken heeft gelezen en verbeterd hartelijk danken: Jacoba den Drijver, Holger de Kat en Els Fischer. En voor het eerste ontwerp ook Frits Grooss, Ton en Anneke Landheer. Voor de fijnproevers, alle documenten staan op www.vanstolkpark.nl

Caroline de Jong-Boon

Vervolg van pagina 29

